

Stichting Koninklijk Concertgebouworkest

Jaarverslag 2024

2 mei 2025

Jaarverslag 2024

Bestuursverslag

1.	Ontwikkelingen in het boekjaar	4
2.	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	12
3.	Missie, visie en hoofddoelstelling	22
4.	Organisatiestructuur	23
5.	Governance	24
6.	Overleg en zeggenschap	25
7.	Terugblik Kunstenplanperiode 2021-2024	26
8.	Financiële resultaten en vooruitzichten	28

Jaarrekening

1.	Balans per 31 december 2024	33
2.	Exploitatierekening	35
3.	Kasstroomoverzicht	37
4.	Algemene toelichting	38
5.	Toelichting op de balans	42
6.	Toelichting op de exploitatierekening	49

Overige gegevens

1.	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	58
2.	Bestemming resultaat	62

Jaarverslag 2024

2024

1. Het Koninklijk Concertgebouworkest in 2024 – ontwikkelingen in het boekjaar

Wanneer wij terugkijken op 2024 zien wij een lange reeks met succesvolle concerten voor volle zalen met een verjongend en groeiend publiek. Muziek liefhebbers komen uit het gehele land naar onze concerten in Amsterdam en het orkest reist wereldwijd naar de meest relevante zalen waar het publiek samendromt om te genieten van een van de mooiste ensembles dat Nederland te bieden heeft.

Met onze artistiek partner Klaus Mäkelä hebben wij in 2024 de eerder ingezette programmeringslijnen voortgezet waarbij wij het gekende repertoire verbinden met nieuw of onbekend werk. In vrijwel al zijn programma's klinkt er daardoor een voor het publiek verrassend nieuw geluid of wordt tenminste een verrassende programmasamenstelling aangeboden.

Met onze gastdirigenten werken wij aan een breed samengesteld symfonisch seizoen waarin de volle breedte van het orkestrepertoire zijn plaats krijgt. Daarbij is er ruimte voor doorbrekend directietalent, met een nadruk op het bieden van kansen aan vrouwelijke dirigenten. Ons opdrachtenbeleid is gestoeld op een eerlijke verdeling van opdrachten over mannelijke en vrouwelijke componisten. Onze orkestacademie heeft inmiddels ruim 15% van het zittende orkest 'intern opgeleid'.

Wij werken aan representatie van muziek uit andere 'orkest-culturen'. Dat doen wij onder meer via onze reeks *grenzeloos programmeren* maar ook door (incidentele) plaatsing van orkestwerken die binnen onze traditie soms wat minder voor de hand liggen. Daarmee bieden wij een doorkijkje op een symfonisch palet buiten de Westerse symfonische canon.

Maar bovenal werken wij continue aan de versterking en verdere verbetering van ons unieke ensemble. Daarvoor werken wij regelmatig samen met de meest bij ons orkest passende internationale topdirigenten en solisten waarmee wij de werken uitvoeren waarin ons orkest kan uitblinken. Wij voeren een strikt wervingsbeleid gericht op het aantrekken van de allerhoogste kwaliteit. Wij verdiepen de bijzondere governancestructuur van onze stichting die zijn bestaansredenen (en zelfs oprichtingsargument) vindt in de constatering dat ons bijzondere orkest bestaat *door en voor* zijn musici.

Dit alles leidde in 2024 tot een bijzonder succesvol jaar, zowel op het artistieke als op het publiekswaak. Wij noemen hier enkele van de hoogtepunten met naam, het gehele speelschema is als bijlage opgenomen achterin dit jaarverslag.

Met Klaus Mäkelä werd een breed scala aan repertoire op het podium gebracht. Van een première van een werk van Hawar Tawfiq tot aan een reeks uitvoeringen van Gustav Mahlers Eerste symfonie in de Verenigde Staten en een kerstmatinee met het aan het Concertgebouworkest opgedragen *Ein Heldenleben* van Richard Strauss (door AVROTROS uitgezonden op NPO2 en NPOKlassiek). Daartussen: werken van onder meer Mozart, Mahler, Jolas, Diepenbrock, Larcher, Bruckner, Schubert en Schoenberg. En niet te vergeten de wereldpremière van *Body Cosmic*, een opdrachtwerk van *composer in residence* Ellen Reid dat ook meeging op tournee naar de VS.

De Brucknercyclus werd in 2024 voortgezet met uitvoeringen onder leiding van Myung-Whun Chung (nr 7), Klaus Mäkelä (nr 5), Jaap van Zweden (nr 4), Andrew Manze (nr 2) en Vladimir Jurowski (nr.1). Hoewel de Brucknersymfonieën natuurlijk vaker terugkeren op ons programma, blijkt de uitvoeringsreeks van de complete set symfonische werken binnen een afgebakend tijdvak toch een boeiende en verdiepende kennismaking voor orkest en publiek. Juist door het verplichtende idee om ook de minder gespeelde nummers hun plek in een dergelijke cyclus te geven leidde tot

enthousiasmerende uitvoeringen van werken die anders niet snel op ons programma zouden verschijnen.

Met de magistrale uitvoering van Schoenbergs *Gurre Lieder* onder leiding van conductor emeritus Riccardo Chailly gaf het Concertgebouworkest zijn aftrap voor het Schoenberg-jaar 2024. Naast de *Gurre Lieder* (die het orkest voor het eerst sinds de jaren 1930 weer op de lessenaars had staan) was er in 2024 ruimte voor uitvoeringen van *Verklärte Nacht* (ook in de VS) onder leiding van Klaus Mäkelä en voor een bijzonder programma met drie van Schoenbergs sleutelwerken *Begleitungsmusik zu einer Lichtspielszene*, *Erwartung* en *Pelléas und Melisande*. Dit programma werd ook van een speciaal lichtbeeld plus mise-en-scène voorzien door Pierre Audi en Jean Kalman. Bij de *Pelléas* was in een speciale mime rol voor Noh actrice Ryoko Aoki voorzien.

Een bijzonder evenement binnen onze reeks Grenzeloos programmeren was de eerste heruitvoering van de speciaal voor dit doel gerestaureerde partituur van *Het Pand der Goden* van de Surinaamse componist Johannes Helstone. Waar het orkest in de voorbereiding van dit concert met een aantal tegenslagen werd geconfronteerd die de uitvoering tot een flinke uitdaging maakten, was de uitvoering zeker baanbrekend in die zin dat de ontvangst van het werk door het – zeer diverse en trotse - publiek zeer goed was. Het feit dat juist het Koninklijk Concertgebouworkest deze stap heeft willen zetten was hierin bepalend. Deze uitvoering van het werk van Helstone zal er in de komende jaren toe leiden dat er meer werken uit de (voormalige) overzeese gebiedsdelen op ons programma zullen worden geplaatst.

Het jaarlijkse openluchtconcert Opening Night vond in september 2024 plaats in het Bijlmerpark in Amsterdam Zuidoost, in de ‘achtertuin’ van onze vaste samenwerkingspartner het Bijlmer Parktheater. Het orkest stond onder leiding van Andrés Orozco-Estrada en vond plaats met solistische medewerking van Sor. Om extra invulling te geven aan onze samenwerking met dit stadsdeel was voorafgaand aan de uitvoering van het Concertgebouworkest een open podium georganiseerd, waar talenten uit het stadsdeel (waaronder Het Leerorkest) hun vaardigheden voor het toestromende publiek konden tonen. Opening Night 2024 werd extra luister bijgezet met de aanwezigheid van onze beschermvrouwe H.M. Koningin Máxima en Wethouder Cultuur Touria Meliani. Mediapartner AVROTROS bracht de concertregistratie op NPO2.

In ons streven om het aantal vrouwelijke dirigenten en componisten een grotere rol te geven in de programmering van ons orkest konden ook in 2024 een paar (noodzakelijke) stappen voorwaarts worden gezet. Wij konden vijf vrouwelijke dirigenten voor ons orkest verwelkomen (Marin Alsopp, Karina Cannellakis, Elim Chan, Emmanuelle Haim, Joanna Mallwitz) en er werd uitvoering gegeven aan 10 werken van evenzoveel vrouwelijke componisten (waarvan 9 opdrachtwerken die hun wereld- of Nederlandse première beleefden bij het Concertgebouworkest).

Talentontwikkeling

Talentontwikkeling is een belangrijke secundaire activiteit van het Koninklijk Concertgebouworkest, waarmee het orkest verantwoordelijkheid neemt voor het begeleiden van de nieuwste generatie musici en voor de doorstroom van beroepsopleiding naar beroepspraktijk. In 2024 vonden de volgende activiteiten plaats:

Nationale Master Orkestdirectie

Het Koninklijk Concertgebouworkest biedt studenten orkestdirectie aan de Nederlandse Conservatoria die deelnemen aan de Nationale Master Orkestdirectie, toegang tot repetities en brengt hen in contact met de dirigenten die zij tijdens die repetities van nabij volgen. De doelstelling daarvan is dat zij een beter beeld krijgen van het repetitieproces bij een internationaal toporkest.

In 2024 vonden binnen het kader van deze begeleiding 25 repetitiebezoeken plaats.

Ammodo Masterclass orkestdirectie

In juni 2024 vond de tweejaarlijkse Ammodo Masterclass Orkestdirectie plaats. Voor deze masterclasses worden voor iedere editie steeds vier kandidaten geselecteerd. Deze kandidaten kunnen dan gedurende drie dagen en onder begeleiding van een topdirigent intensief met het Concertgebouworkest werken. Het verkrijgen van ‘vlieguren’ met een goed orkest is in deze fase van de opleiding van bijzonder belang. Naast de vier kandidaten worden vier ‘schaduwdirigenten’ geselecteerd die dit proces van nabij volgen.

In de afgelopen jaren werd deze masterclass geleid door onder meer Mariss Jansons, Valery Gergiev, Daniele Gatti, Iván Fischer en Fabio Luisi. Omdat dirigent Christian Thielemann om gezondheidsredenen zijn begeleiding van de masterclass 2024 in moest trekken, werd dirigent Paavo Järvi bereid gevonden om deze te leiden. Aan de masterclass namen 4 dirigenten actief deel en waren nog eens 3 directietalenten uitgenodigd om deze van nabij te volgen. De drie dagen van deze Ammodo Masterclass Orkestdirectie werden alle drie gestreamd voor live publiek (circa 47.000 actieve sessies voor editie 2024, alle masterclasses sinds editie 2017 tezamen hebben tot heden ongeveer 625.000 actieve streamingssessies gegenereerd).

Impact Ammodo Masterclass orkestdirectie

Het opleidings- en wordingsproces van een dirigent is een lange en complexe route. Wij pretenderen niet dat een driedaagse masterclass hierop een allesbepalende impact zal hebben, maar zien het als een extra motiverende stimulans om de gekozen weg te vervolgen. Dit is ook wat wij terug horen van onze deelnemers. Wij volgen de carrières van de kandidaten die in de afgelopen jaren de kans kregen om mee te werken aan onze Masterclasses orkestdirectie. In 2024 konden wij de volgende opvallende successen registreren:

- Yu Lu (masterclass 2013) is door het Concertgebouworkest geprogrammeerd voor een week in 2025;
- Holly Hyun Choe (masterclass 2022) werd in de eerste weken van 2025 benoemd tot chef-dirigent van het Noors Radiofilharmonisch Orkest;
- Mirian Khukhunaishvili (masterclass 2022) is per September 2025 benoemd tot Music Director van de Wrocław Opera.

Bernard Haitink Conductor's Chair

In 2023 konden wij uit de nalatenschap van Bernard Haitink een bijzondere gift tegemoet zien waaraan een bijzonder opdracht werd verbonden: de instelling van de Bernard Haitink Conductor's Chair. Dit betreft een talentontwikkelingsprogramma waarmee een beginnende dirigent (een stap verder dan bijvoorbeeld de deelnemers aan bijvoorbeeld de Ammodo Masterclass orkestdirectie), gedurende twee seizoenen intensief met het Concertgebouworkest meeloopt als assistent-dirigent gedurende minimaal 15 weken per seizoen in combinatie met twee volwaardige orkestproducties in het tweede seizoen.

Voor deze positie werden 47 kandidaten voorgedragen na uitvraag bij collega-orkesten, dirigenten, conservatoria en agenten. Deze longlist is door onze artistieke commissie na beoordeling van de ingestuurde video-opnamen gereduceerd tot een shortlist van 10 namen. Deze shortlist is vervolgens door Klaus Mäkelä – wederom op basis van de video-opnamen – teruggebracht tot vier kandidaten. In het voorjaar van 2024 werd Aurel Dawidiuk door middel van een directieworkshop met het orkest en artistiek partner Klaus Mäkelä geselecteerd uit deze vier kandidaten. Hij zal in seizoen 2024-25 en 2025-26 de Bernard Haitink Conductor's Chair invullen.

Impact Bernard Haitink Conductor's Chair

Aangezien het tweejarige programma in 2024 is gestart is er nog geen impactrapportage beschikbaar.

Concertgebouworkest Young

2024 was het eerste jaar waarin de jaarlijkse afwisseling tussen de Ammodo Directie Masterclass en Concertgebouworkest Young zijn beslag kreeg. Er was in 2024 daarom geen editie van Concertgebouworkest Young. In plaats daarvan werd het alumni programma uitgevoerd (zie verderop).

Concertgebouworkest Young is het pan-europese orkestproject voor getalenteerde jongeren van 14 tot 18 jaar die om welke reden dan ook toegang tot een goede en nabije muzikale educatieve structuur ontberen. Het Concertgebouworkest hoopt hiermee bij te dragen aan een toename van de diversiteit op de Europese concertpodia.

Aanmelding en selectie geschiedt op voordracht vanuit een breed opgezet Europees netwerk waaruit een groep van ongeveer 300 getalenteerde jonge musici met afstand tot het reguliere muziekonderwijs voortvloeit die een online auditie doen. In deze auditie presenteren zij zichzelf, hun muzikale vaardigheden en worden zij uitgebreid bevraagd op hun muzikale motivatie. Uit deze aanmeldingen wordt een volwaardige symfonische bezetting geselecteerd.

Per zomerproject komen circa 80 geselecteerde jongeren bij elkaar om gedurende 20 dagen samen met een selectie van musici van het Concertgebouworkest en trainers van het United World College te werken aan de voorbereiding van een volledig symfonisch orkestprogramma en kamermuziek.

Het persoonlijk ontwikkeltraject dat samen met het United World College wordt aangeboden is een belangrijk middel om deze jongeren te motiveren tot het ambassadeurschap voor symfonische muziek.

Impact Concertgebouworkest Young

Opvallend veel deelnemers Young kiezen na deelname aan dit 'zomerkamp' voor een studie aan een conservatorium (waaronder het Conservatorium van Amsterdam), een keuze die zij voorafgaand aan hun deelname aan het project zeker niet als voor de hand liggend hebben aangegeven. Hiermee draagt Concertgebouworkest Young bij aan de verdere diversifiëring van de podiumpopulatie in de orkestensector.

Deze ontwikkeling wordt binnen het programma ook goed gemonitord, hetgeen weerslag vond in de wetenschappelijke publicatie *Who has access to a career in Western classical music? Building a tool to evaluate intersectionality in barriers to music education and careers* - Sandra Trienekens, Juan Carlos Escobar Campos, Lili Schutte, Melissa Bremmer, 2024

In seizoen 2024-2025 konden wij voor het eerst twee deelnemers aan onze orkestacademie verwelkomen met een verleden in de Concertgebouworkest Young editie 2019.

Alumni programma Concertgebouworkest Young

De educatieafdeling van het Concertgebouworkest volgt de alumni van Young sinds 2019 en stimuleert hun ambassadeurschap voor Young en klassieke muziek. In 2024 vond een aantal projecten plaats voor alumni:

- String Fling: twintig alumni van de vier edities van Young vormden samen een strijkenensemble onder leiding van violiste Borika van den Booren. De jongeren uit heel Europa repeteerden muziek van Suk en Sjostakovitsj, van 22 t/m 26 mei in Amsterdam. Tijdens hun verblijf kregen ze ook groepsrepetities en masterclasses van leden van het Concertgebouworkest. Het project werd afgesloten met concerten in het Amsterdam UMC, de Muziekschool Waterland in Purmerend waar de alumni samenspeelden met het strijkenensemble van deze muziekschool. Ook speelden ze in het AZC in Dronten waar ze na het concert samen met een aantal bewoners aten en gejamd hebben. Zo konden de alumni hun ambassadeurschap uitdragen. Ten slotte was er nog een concert bij hoofdsponsor Booking.com en een in de Amsterdamzaal in RCO House voor schenkers en algemeen publiek.
- Reuringfestival: Young-alumni van de Nederlandse conservatoria in Amsterdam en Den Haag, werkten in juni mee aan het Reuringfestival, georganiseerd door muziekschool Purmerend. Acht alumni versterkten het muziekschoolorkest door samen te spelen met de jonge leerlingen.
- Opening Night: Tijdens het voorprogramma van Opening Night in september in het Nelson Mandelapark gaven twaalf Young-alumni onder leiding van orkestlid Arndt Auhagen (viool) een concert samen met dertig leerlingen van het Leerorkest en de B!Muziekschool uit Amsterdam-Zuidoost. De jongeren speelden een aantal nummers van het Leerorkestrepertoire en twee composities van Emmanuel Boateng, een jonge componist uit Zuidoost.
- United World Colleges: een strijktrio van Young-alumni gaf in november een concert tijdens de alumni-bijeenkomst van United World Colleges.

Academie van het Koninklijk Concertgebouworkest

Sinds 2003 biedt het Koninklijk Concertgebouworkest de leergang *Academie van het Koninklijk Concertgebouworkest* aan, waar beginnende beroepsmusici intensief worden gecoacht op het vlak van orkestspel. De academie is gestart in seizoen 2002-2003 met destijds twee deelnemers en is in de loop der jaren doorgegroeid tot een succesvolle academie waar momenteel 14 deelnemers per seizoen aan het programma deelnemen. Deze 14 posities worden ingevuld na een reeks audities waarvoor zich jaarlijks inmiddels ruim 700 kandidaten aanmelden.

Curriculum van de Academie van het Concertgebouworkest

De Academie geeft jaarlijks een aantal jonge musici de gelegenheid mee te spelen in ten minste twaalf concertproducties onder leiding van vooraanstaande dirigenten. Hierbij worden ze begeleid door leden van het orkest. Ook geven academisten met elkaar en met orkestleden kamermuziekconcerten op diverse locaties. De academieleergang van het Concertgebouworkest bestond in 2024 uit de volgende onderdelen:

- Volwaardige deelname aan 12 orkestproducties gedurende het seizoen
- Twintig individuele lessen bij aanvoerders en overige leden van het orkest
- (Individuele) lessen bewegingstechnieken
- Individuele en groepssessies mentale training
- Een masterclass met een solist en/of dirigent
- Auditietraining, uitmondend in twee proefaudities met auditiegordijn
- Een project op het gebied van educatie

In het voorjaar van 2024 werkte een ensemble van academisten, oud-academisten en enkele vaste musici – bovenop het standaardcurriculum - mee aan de wereldpremière van Ellen Reid's *The Shell Trial* in het Opera Forward Festival bij Nationale Opera en Ballet.

Dankzij financiële bijdragen van Foundation Concertgebouworkest kan het aantal beschikbare academieplaatsen de komende jaren potentieel verder groeien tot maximaal 16 posities. Een grotere academie achten wij niet wenselijk omwille van de samenstelling van het curriculum. Hiervoor vinden wij het belangrijk dat een kleine, hechte groep academisten in nauw onderling contact en in nauwe samenwerking met de vaste musici van het orkest zijn leerdoelen verwezenlijkt.

Impact van de Academie van het Concertgebouworkest

In maart 2025 heeft het Concertgebouworkest zijn negentiende vaste orkestlid vanuit de eigen academie (na het winnen van een proefspel tweede fagot) in dienst kunnen nemen. Hiermee is ruim 15% van het zittende orkest afkomstig uit deze eigen talentenvijver.

Van de in totaal 150 deelnemers tot heden, heeft slechts een enkeling (nog) geen vaste positie in een professioneel symfonieorkest gevonden. Van deze kleine groep is er slechts één oud-academiër geheel gestopt met de muzikale carrière, de overige spelen kamermuziek, zijn docent aan een conservatorium of actief in management/organisatie van muziekactiviteiten.

Gezien de hoge succesratio van de uitstromende talenten en het ruime aantal ambitieuze kandidaten dat zich ieder jaar aanmeldt voor de academieposities, bewijst de orkest academie zich inmiddels als een van de toonaangevende orkestacademies binnen Europa.

Educatie

Het Koninklijk Concertgebouworkest werkt op het gebied van de binnenschoolse educatie nauw samen met Het Concertgebouw in de coördinatie en afstemming van zijn muziek-educatieve activiteiten ten behoeve van het Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs.

Tevens neemt het orkest actief deel aan de Alliantie Muziekeducatie Amsterdam, bestaande uit: NO&B, Muziekgebouw aan t IJ, Oorkaan, Nedpho/NKO, Het Concertgebouw, Muziekschool Amsterdam, Leerorkest, Aslan Muziekeducatie.

In 2024 vonden de volgende activiteiten plaats:

- 18 concerten 'Schoolconcerten' in de Amsterdamzaal voor 1115 leerlingen PO (17 scholen binnen – en buiten Amsterdam, waaronder SO)
- 6 concerten 'Kindermuziekdag' in de Amsterdamzaal buitenschools 331bezoekers
- 5 'Schoolconcerten' in de Grote Zaal voor 3988 leerlingen PO
- 2 herhalings schoolconcerten als 'Kinderconcert' buitenschools in Grote zaal, 3463 bezoekers
- 2 'Kinderconcerten' in de Kleine Zaal, buitenschools, 836 bezoekers
- 30 bijeenkomsten 'repetitiebezoek on stage / back stage' voor 901 leerlingen VO
- 4 workshops componeren voor 82 leerlingen VO
- 'MBO inspiratiedag' voor 350 leerlingen MBO

Educatieve apps

Het Koninklijk Concertgebouworkest wil graag zoveel mogelijk kinderen en scholen bereiken, maar heeft beperkte mogelijkheden om dit met live-concerten te realiseren. Daarom hebben wij samen met uitgeverij *Follow a Muse* vijf educatieve apps ontwikkeld die gratis beschikbaar zijn voor basisscholen in binnen- en buitenland.

Deze educatieve zijn inmiddels in gebruik op 3949 scholen PO in Nederland en Vlaanderen, met 7558 hoofdgebruikers. Hiermee bereiken wij ongeveer 200.000 schoolkinderen per jaar.

SchoolTV

Tevens is er een reeks filmpjes die in samenwerking met Schooltv zijn gemaakt “Tussen je Oren” om leerkrachten en kinderen op een speelse en laagdrempelige manier in aanraking te brengen met het orkest en het symfonisch repertoire.

Repertoire-ontwikkeling

In 2024 verzorgde het orkest de volgende wereldpremières:

Ellen Reid - *Body Cosmic* (opdrachtwerk)

Liza Lim - *A Sutured World* (celloconcert, opdrachtwerk ism cellobiennale)

Renske Vrolijk – *De Neus*

Voor het werk van composer in residence Ellen Reid werd in juni 2024 een doorspeelsessie van het nog onafgewerkte materiaal gespeeld voor een live videoverbinding met de componist. Hierbij kon ook per instrumentgroep feedback worden gegeven op het geleverde materiaal waarvan Ellen Reid dankbaar gebruik heeft gemaakt in de verdere afwerking van *Body Cosmic* dat in Amsterdam zijn wereldpremière beleefde en vervolgens mee ging op tournee naar de USA.

De volgende werken werden in Nederlandse première gebracht (mannelijke componisten zijn aangegeven met *):

Louise Farrenc – *Ouverture nr 2*

Kelly Marie Murphy - *Curiosity, Genius, and the Search for Petula Clark*

Samy Moussa – *Symphony No. 2*

Joan Tower – *Fanfare for the Uncommon Woman nr 6*

Jessie Montgomery – *Strum*

Anna Meredith – *Nautilus*

Sor* - *Rocket Science* (ork. Ronald Kool)

Sor* - *Zo zijn* (ork. Ronald Kool)

Sor* - *Yuh* (ork. Ronald Kool)

Sor* - *Voor mij* (ork. Ronald Kool)

Matthias Pintscher* - *un despertar* (celloconcert)

De wereldpremière van het KCO-opdrachtwerk *MC Eschers' Imagination* van Hawar Tawfiq was vanwege de onmogelijkheid om het werk in de corona-periode uit te voeren, gegund aan het Nederlands Philharmonisch Orkest dat het in de zomer van 2023 in wereldpremière heeft gebracht. De uitvoering onder leiding van Klaus Mäkelä in januari 2024 was daarmee de eerste uitvoering door het Koninklijk Concertgebouworkest zelf.

Formatontwikkeling

In het voorgaande deel werden de volgende projecten reeds benoemd als onderdeel van onze programmering, wij herhalen ze hier binnen het kader van ons streven naar een doorgaande formatontwikkeling:

- de uitvoering van Johannes Helstones *Het Pand Der Goden* in onze reeks Grenzeloos programmeren.
- het Schoenberg programma met mise en espace door Pierre Audi
- het voorprogramma open podium bij de opening night, waar aan lokaal talent de mogelijkheid wordt geboden om op een groot podium en voor groter publiek dan zij normaal bereiken, hun bijzondere vaardigheden te tonen.
- in samenwerking met jongerenvereniging Entree werd de editie van Essentials op vrijdag 20 september (Mäkelä – Mahler I) omgedoopt tot 'Entree-only' waardoor de zaal vrijwel volledig met 20 tot 35-jarigen was gevuld.
- medewerking door een orkestensemble van (oud) academisten en vaste musici in het Opera Forward festival

Kamermuziek

Het Concertgebouworkest stimuleert zijn leden tot het spelen van kamermuziek omdat dit sterk de ontwikkeling van de klank- en speelcultuur versterkt. Het draagt ook bij aan de artistieke en sociale cohesie binnen de orkestgemeenschap.

De Coördinator Kamermuziek produceerde in 2024 73 kamermuzikale activiteiten ten behoeve van:

- Live optredens tijdens bij Radio & TV: 3 optredens
- Mecenaat en Buitenlandse Vriendenverenigingen: 47 optredens
- Concertvrienden (Close-up e.a.): 8 optredens
- de serie Bijlmer Klassiek: 5 optredens
- Overig, bijvoorbeeld, Side by Side, PR activiteiten etc: 10 optredens

Bovenstaande staat nog los van de vele kamermuzikale activiteiten die onze musici op eigen initiatief hebben gerealiseerd.

2. MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Code Fair practice / Fair pay

Het Koninklijk Concertgebouworkest onderschrijft de code Fair Practice / Fair Pay, maar constateert dat wij hieraan binnen de bij de subsidiëring gegeven financiële kaders onvoldoende uitvoering kunnen geven.

Zoals de / in de schrijfwijze Fair Practice / Fair Pay al onderstreept, bestaat het begrip uit twee te onderscheiden elementen. Fair practice - ofwel *goed werkgeverschap* met alle sociale en (juridisch) organisatorische verplichtingen en in te lossen verwachtingen van dien - en fair pay - ofwel het *juiste beloningsniveau* voor de geleverde arbeid. Wij merken op dat deze elementen, ook in de verschillende beoordelingen van onze subsidieaanvraag, niet consequent gescheiden worden behandeld, wat soms tot verwarring leidt. Wij houden in onderstaande vast aan dit onderscheid.

Orkesten, en dus ook het Concertgebouworkest – functioneren op een verstoorde markt waar zij een erfgoed- en/of kunstproduct met een negatieve financiële marge aan de man brengen. (Cultureel-) Ondernemerschap is hierdoor maar ten dele toepasbaar als bedrijfsmodel. De benodigde arbeid die voor het maken van het product noodzakelijk en voorgeschreven is (een Brahms symfonie duurde in 1861 net zo lang als in 2024, en wordt met dezelfde hoeveelheid uitvoerenden gerealiseerd) is in de loop der tijd en onder invloed van doorgaande specialisatie en professionalisering dusdanig kostbaar geworden dat dekking van de vaste kosten alleen nog door niet-activiteitgerelateerde inkomsten kan worden verkregen: subsidie of rentebaten. Wanneer de subsidiënt zich vervolgens op het standpunt stelt dat de arbeidsvoorwaarden een zaak tussen werkgever en werknemer zijn, en daarbij instructie geeft dat deze volgens Fair Practice / Fair Pay tot stand moeten komen, ontstaat een uitdaging binnen de organisatie op het moment dat subsidies onvoldoende dekkend worden vastgesteld en/of geïndexeerd.

In 2024 is tussen de directie en Vereniging een indexatie op de salarissen overeengekomen van 4%. De dekking voor deze structurele toename van de vaste lasten is gevonden in een geforceerde verhoging van de variabele publieksinkomsten (duurdere kaartjes) en concertinkomsten buitenland (hogere uitkoopsommen, verminderde aanwezigheid binnen Nederland). Tevens is een intensieve kostenexercitie uitgevoerd die tot besparingen heeft geleid. Wij maken ons zorgen over de duurzame houdbaarheid van deze beweging, maar kunnen niet anders vanuit onze wens (en subsidieverplichting) om Fair Practice / Fair Pay toe te passen.

In de trendmatige salarisontwikkeling heeft de CAO van het Concertgebouworkest ultimo 2024 een achterstand van 8,3 indexpunten (2015=100) opgelopen ten opzichte van de Landelijke CAO symfonieorkesten. Deze achterstand vloeit met name voort uit het verschil in de subsidiegrondslag tussen het Concertgebouworkest (ruim 50% eigen inkomsten) en de collega-orkesten (tot ongeveer 25% eigen inkomsten). Het Concertgebouworkest wordt binnen het op de BIS toegepaste financieringsmodel ondergefinancierd op zijn vaste kosten, de collega-orkesten worden overgefinancierd op hun activiteitenkosten. Wij hopen dat deze voor ons orkest nadelige constatering kan worden meegenomen en gerepareerd in de mogelijke stelselherziening per 2029.

Topinkomens

Het Koninklijk Concertgebouworkest is onderhevig aan de Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen (WNT). De Stichting Koninklijk Concertgebouworkest geeft uiteraard conform de door de WNT gestelde kaders uitvoering aan de wet. Voor verdere details verwijzen wij naar pagina 54 van de jaarrekening.

Honoraria dirigenten en solisten

Dirigenten en solisten worden ingehuurd op basis van overeenkomsten van opdracht. Betaling geschiedt per gegeven concert. De concert-fee omvat de individuele voorbereiding op het concert alsmede de collectieve voorbereiding en uitvoering in samenwerking met het orkest.

Het totaal betaalde bedrag aan honoraria voor alle dirigenten tezamen beliep in 2024: 1.621.007, dit komt neer op gemiddeld € 14.872 per concert op 109 concerten.

Het totaal betaalde bedrag aan honoraria voor alle solisten tezamen beliep in 2024 € 861.499 dit komt neer op gemiddeld € 7.904 concert op 109 concerten.

Naast genoemde honoraria worden reis- en verblijfkosten in de meeste gevallen separaat door het orkest vergoed. Voor dirigenten en solisten tezamen betrof dit in 2024 een totaalbedrag van € 158.959 op 109 concerten.

Werkgelegenheid – werkgeverschap – opdrachtgeverschap

Het Koninklijk Concertgebouworkest streeft naar een vaste bezetting van 126 fte 'op het podium'. Deeltijd wordt op artistieke gronden slechts beperkt toegestaan en wordt per periode van twee seizoenen toegekend.

Ieder orkest heeft behoefte aan een flexibele schil rond de vaste krachten op het podium; voor het opvangen van ziekteverzuim, verloven en afwijkende orkestbezettingen zal altijd een beroep moeten worden gedaan op goede remplaçanten. Het orkest betoont zich ook voor deze flexwerkers graag een zo sociaal en goed mogelijke werkgever.

- De inzet van deze flexkrachten vindt plaats binnen de landelijke *cao remplaçanten*
- Er wordt voor de inhuur van de flexibele schil musici géén gebruik gemaakt van zzp- of payrollconstructies.
- Voor werkzaamheden binnen de staforganisatie wordt incidenteel een beroep gedaan op arbeid in de vorm van zzp- of uitzendcontracten. De Stichting hanteert hiervoor marktconforme tarieven en toont zich een betrouwbare en sociale opdrachtgever.

Geluidsdruk

In 2024 is een uitgebreid traject ingezet ter voorkoming van- en het bespreekbaar maken van de in ons werk optredende geluidsdruk. Hierbij werden de geluidswaarden op het podium 'aan het oor' gemeten en zijn metingen uitgevoerd aan verschillende orkestopstellingen en aan de beschermende waarde van de toepasbare geluidsbeschermingsmiddelen. Deze zijn besproken in een sessie met het gehele orkest.

Belangrijkste uitkomst was dat een hoge geluidsdruk onverbrekkelijk is verbonden met het werken in het symfonieorkest en dat één enkele 'silver bullet' oplossing niet kan worden aangewezen. De nadruk blijft daarmee liggen op de toepassing van individuele beschermingsmiddelen in combinatie met een hoge rotatie van de verschillende mogelijke orkestopstellingen en een gebalanceerde programmering waarin luide en minder luide weken in afwisseling worden geprogrammeerd. Tevens wordt voortdurende aandacht gegeven aan de collegiale en professionele discussie hoe wij binnen deze problematiek vruchtbaar kunnen samenwerken.

Code Diversiteit en Inclusie

Het Koninklijk Concertgebouworkest onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie en past deze toe.

Het dossier Diversiteit en Inclusie heeft een vaste plaats verkregen binnen het Organogram in het pakket van de manager Educatie, Talentontwikkeling en D&I.

Het Koninklijk Concertgebouworkest richt zich in zijn D&I activiteiten specifiek op het bewerkstelligen van een gebalanceerde man/vrouw verhouding in al onze uitingen, aanwervingen en activiteiten, het bieden van een veilige werkomgeving en het bevorderen van een grotere toegankelijkheid, kansengelijkheid en inclusiviteit voor sociaal-economische groepen die niet tot het voorspelbare publiek van een symfonieorkest behoren.

Tegelijkertijd signaleert het orkest een toenemende noodzakelijke inzet op het verdienvermogen van de organisatie die soms contrair werkt op het bewerkstelligen van sociaal-economische diversiteit in ons publiek.

Wij rapporteren als volgt op de vier P's uit de code:

Programmering

De programmering van het Koninklijk Concertgebouworkest wordt bepaald door het internationaal gewaardeerde corpus aan bestaande en nieuw te schrijven werken voor symfonieorkest.

Binnen het opdrachtenbeleid is voor de komende jaren een duidelijke nadruk op opdrachten aan vrouwelijke componisten vastgelegd. Daarnaast programmeren wij met enige regelmaat werken van vrouwelijke componisten uit het bestaande corpus aan symfonisch werk. Dit resulteerde in 2024 in de uitvoering van 10 werken van evenzoveel vrouwelijke componisten, waarvan 9 opdrachtwerken hun wereld- of Nederlandse première beleefden bij het Concertgebouworkest.

Voor de komende jaren is ruimte gemaakt in het schema voor een week per seizoen 'grenzeloos programmeren' waarbij het orkest juist voorbij de grenzen van het traditionele symfonische corpus wil kijken. In 2024 werd de opera *Het Pand der Goden* van de Surinaamse componist Johannes Helstone (1853 – 1927) gerestaureerd en uitgevoerd. In het openluchtconcert Opening Night was ruimte gemaakt voor optredens van Sor. Voor 2025 verwachten binnen deze lijn wij uitvoering van werken van Eddie Vervuurt en Randall Corssen.

Publiek

Wij constateren dat de repertoirekeuze zeer bepalend is voor de uiteindelijke samenstelling van het publiek. Aangezien het orkest primair uitvoering geeft aan de Westerse symfonische canon en het orkest een kostbaar instrument is waaruit relatief hoge toegangsprijzen voortvloeien, is het publiek vaak dienovereenkomstig samengesteld.

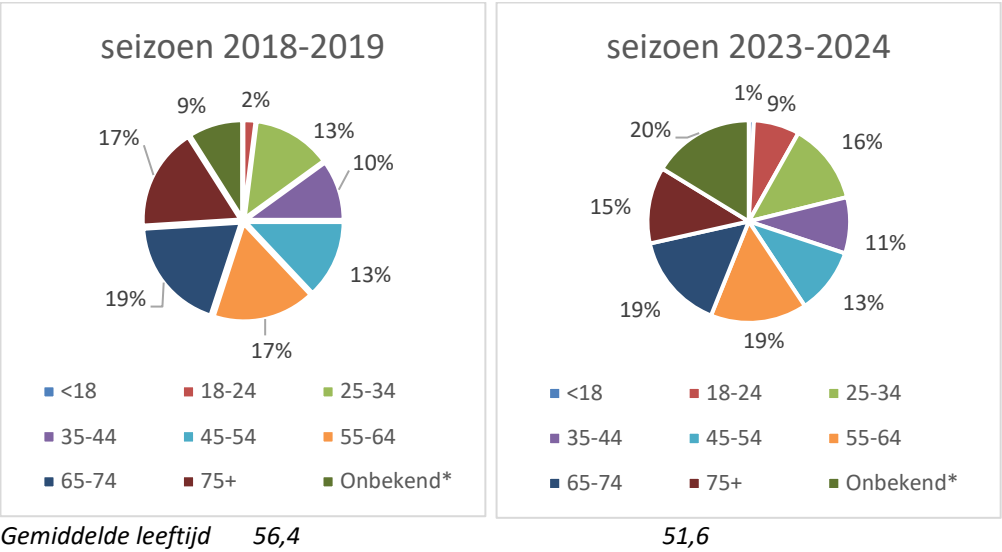
Verandering op dit gebied is een kwestie van lange adem in op basis van een brede educatieve inspanning die de individuele kunstinstellingen ruim zal moeten overstijgen en in combinatie met een gestructureerde aanpak ten aanzien van de (duurzame) toegankelijkheid.

Voor de komende jaren verwachtten wij allereerst een grote nadruk te zullen leggen op een toegankelijkheid van onze activiteiten door middel van de prijsstrategie en versterking van educatieve programma's.

De serie, en vooral het bijbehorende format *Essentials* – gericht op een publieksgroep tussen de 25 en 40 jaar – draagt in toenemende mate bij aan een diversifiëring van ons publiek op het gebied van leeftijd. Wij constateren dat wij in onze publieksopbouw gemeten over al onze betaalde transacties een mooi gebalanceerde leeftijdsverdeling weten te bewerkstelligen.

Gratis Lunchconcerten en het gratis openluchtconcert Opening Night zijn de belangrijkste evenementen waar wij enerzijds de financiële drempel weg tracten te nemen en anderzijds voor en tussen de Amsterdammers optreden. In kleinere bezetting kunnen daar nog de optredens in het Bijlmer Parktheater en (in opstartfase) de optredens in De Meervaart aan worden toegevoegd.

Leeftijdsoopbouw (betaalde transacties bezoek Concertgebouwworkest in Concertgebouw)

**vergelijking met andere jaren leert dat een hoog % 'leeftijd onbekend' gepaard gaat met een hoog % losse kaartverkoop. Losse kaartkopers zijn aanzienlijk jonger dan abonneementhouders. Het hoge aantal leeftijd onbekend geeft daarmee een relatief hogere berekenbare gemiddelde leeftijd (wij kennen meer geboortedata van – oudere – abonneementhouders dan van – jongere – losse kaartkopers . De daling van de berekende gemiddelde leeftijd in 2023-2024 zou bij complete registratie van de geboortejaren dus nog verder versterkt worden.*

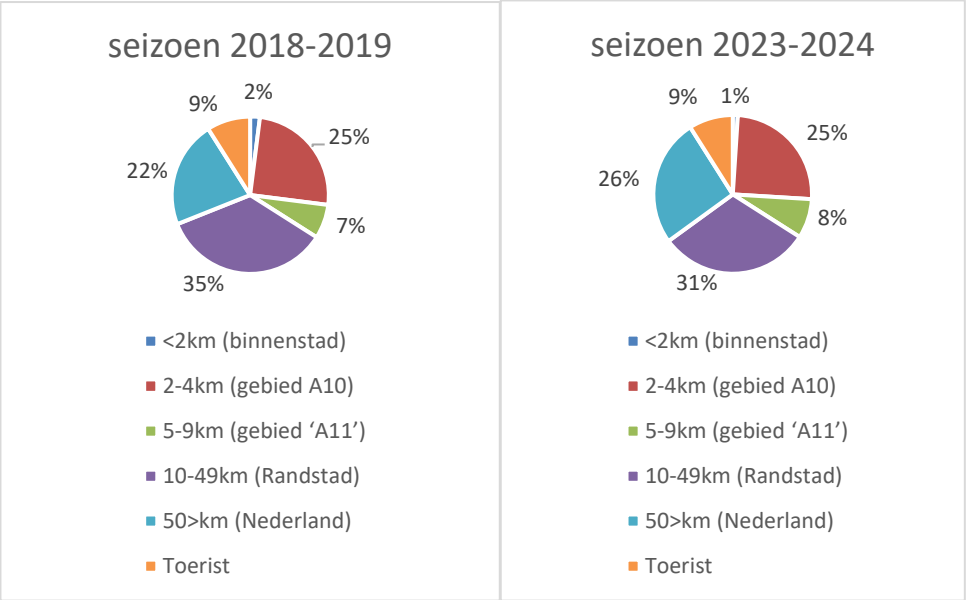
Ten aanzien van onze publieksontwikkeling geven wij hierbij enige cijfers over onze concertexploitatie in Amsterdam waarin de ontwikkeling tussen 2018-2019 en 2022-2023 duidelijk wordt:

Seizoen	2018-2019	2023-2024
Aantal concerten	68	76
Aantal bezoeken	112.045	120.786
Beschikbare capaciteit	126.128	134.397
Bezettingsgraad	88,8%	90,0%
Actieve huishoudens	18.731	26.723
Huishouden NL	89%	91%
Huishouden 'toerist'	9%	9%

Onze publieksfootprint in Nederland is – in overeenstemming met het voor 2021-2024 geformuleerde beleid richting 2030 – gemeten in het aantal actieve huishoudens - met 42% gestegen.. Target voor 2030 is een 50% stijging t.o.v. 2018-2019. Gezien de ontwikkeling tot

heden lijkt deze target haalbaar (activiteiten zoals het openluchtconcert worden hierin niet meegenomen, maar dragen uiteraard wel extra bij aan deze doelstelling).

Reisafstanden huishoudens alle adressen naar concerten Concertgebouworkest in het Concertgebouw (betaalde transacties)

Wij bereiken in toenemende mate bezoekers van (ver) buiten de Randstad. Dit wordt mede veroorzaakt door de sterke (landelijke) positionering van ons orkest als toporkest in groot bezet repertoire. Wij verwachten dat deze publiekstrend de komende jaren zal doorzetten.

Personeel:

In het voorjaar van 2024 is een succesvolle ‘Act & Connect’ week georganiseerd door en voor het voltallige personeel ten behoeve van een verdere vergroting van de bewustwording op het vlak van D&I binnen de organisatie.

orkest - Proefspelen vinden volgens strikte en geanonimiseerde procedures plaats en zijn gericht op selectie van de gezochte allerhoogste kwaliteit, zonder aanzien des persoons. Wij handhaven juist om deze reden de auditievorm waarin kandidaten achter een scherm voorspelen, aangezien het muzikale intreeniveau op deze manier het beste wordt gewaarborgd. In de voorgaande (brief)selectiefase zoeken wij naar verdere versterking van de anonimiteit, maar constateren dat leeftijdsindicatie in combinatie met (eerdere) werkervaring elders sterke indicatoren zijn voor een succesvolle auditie en eventuele integratie in ons orkest.

Het orkest telde ultimo 2024 op 115 ingevulde formatieplaatsen op het podium (exclusief de 12 academisten) 63 leden met een migratie-achtergrond, waarvan 6 'niet-westers' (overigens beschikken wij over onvoldoende gegevens over (de herkomst van de ouders van) ons personeel om de nieuwe herkomstindeling van het CBS uit 2022 toe te passen). Binnen het orkest is de man-vrouw verhouding 68 man op 47 vrouw.

staf - Bij de samenstelling van staf, directie en bestuur gelden geschiktheid voor de functie en affiniteit met de doelstellingen en het product van de Stichting als de belangrijkste kwaliteiten voor selectie. Werving geschiedt op basis van tevoren opgestelde functieprofielen. In 2024 is

veel aandacht gegeven aan de inclusiviteit van de wervingsteksten voor onze vacatures en is de wervingsprocedure voor stafleden meer objectief gemaakt (gespreksprotocollen, een reeks toepasbare standaardvragen en -situaties etcetera). We werken daarbij met een brede selectiecommissie die gezamenlijk van tevoren de prioritering in de selectiecriteria op basis van de vacaturetekst bepaalt. Deze criteria worden in een beoordelingsformulier opgenomen en bij de briefselectie door de commissie toegepast. Door de selectiecommissie worden de gesprekken voorbereid (als in vragen of casuïstiek) en de gesprekken verlopen in principe altijd volgens hetzelfde patroon. Ook hierbij wordt een beoordelingsformulier gehanteerd. Per ronde is de samenstelling van de selectiecommissie (uit de brede commissie) verschillend. Afrondend vindt de evaluatie plaats met de brede commissie, wederom aan de hand van het beoordelingsformulier met een gestandaardiseerde scoresystematiek.

Staf en directie telden ultimo 2024 op 62 individuele leden 9 personen met een migratie-achtergrond, waarvan 3 'niet-westers'. Binnen de staforganisatie en in het management is een oververtegenwoordiging van vrouwen (40 vrouw op 22 man) aanwijsbaar. In het afdelingshoofdenoverleg zijn buiten de directieleden vijf vrouwen en een man vertegenwoordigd.

Staf-stageplaatsen - Het Concertgebouworkest wil graag maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen door stageplaatsen aan te bieden. Hiermee wordt beoogd een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van studenten, het leveren van een bijdrage aan kenniskapitaal, het aansluiten op de ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en opleidingen en hopen we over en weer van elkaar te leren. In 2024 is daarom een actief stagebeleid geïntroduceerd binnen de staforganisatie. Hierin is ruimte voor een breed spectrum aan stagevormen, van zg. maatschappelijke stages, 'snuffelstages' voor scholieren in het voortgezet onderwijs tot intensieve tot afstudeerstages voor en door HBO en/of WO studenten waarmee onderzoeks- of productionele ervaring wordt verkregen. Binnen dit beleid hebben wij per seizoen ruimte voor:

- 3 x maatschappelijke stage
- 2 x snuffelstage
- 2 x afstudeerstageplaatsen HBO/WO

In het komende seizoen 2025-2026 zal actief worden ingezet op een stageplek voor MBO en/of een leerstage voor HBO.

bestuur – met de goedkeuring per maart 2025 van de voorliggende voordrachten voor benoeming is binnen het bestuur (11 posities) de gewenste gebalanceerde sexeverdeling bereikt. Ook op de leeftijdsverdeling en balans tussen bestuurlijke ervaring en ontwikkelpotentieel voldoen wij aan onze doelstellingen. Drie bestuurders kennen een migratieachtergrond, waarvan een niet-Westers, dit is in onze optiek voor een stichtingsbestuur een relevante afspiegeling van de Nederlandse samenleving.

Sociale veiligheid - In het aangekondigde schema van 2024 zijn twee programmawijzigingen opgetreden die voortvloeiden uit issues met sociale veiligheid elders. Hierdoor hebben de betrokken gastartiesten uit eigener beweging besloten om hun activiteiten als gastartiest gedurende langere tijd te staken. De opgetreden issues zijn elders geconstateerd en hebben – bij interne navraag - geen directe impact gehad op onze werknemers. Beide voorvallen riepen wel vragen op omtrent de mogelijkheid van voortzetting van de samenwerking met de betreffende artiesten. Een eventuele toekomstige inhuring zal daarom extra aandacht krijgen binnen onze medezeggenschapsgrema.

Het veiligheidsissue dat is opgetreden rond de productie van Beethovens Fidelio bij Nationale Opera en Ballet, waaraan wij vanuit onze subsidieverplichting onze medewerking hebben verleend, had geen directe impact op een van onze medewerkers.

Eind 2024 heeft het Koninklijk Concertgebouworkest meegewerkt aan het landelijke onderzoek naar sociale veiligheid bij de symfonieorkesten dat is voortgekomen uit de onderhandelingen tussen de Vereniging van Nederlandse Orkestdirecties en de vakbonden voor de landelijke orkestcao. De uitkomsten hiervan worden in het voorjaar van 2025 verwacht.

Bij het begin van seizoen 2024-2025 is een aangepaste klachtenregeling (en gedragsregels) binnen de organisatie gepubliceerd en besproken. Deze klachtenregeling verving de regeling die laatstelijk was aangepast 2017-2018. In alle contracten met gastartiesten is nu een clause opgenomen waarin deze gastartiesten verklaren kennis te hebben genomen van de (bijgevoegde) gedragsregels en dat zij deze onderschrijven. Dit biedt onze organisatie meer mogelijkheden tot eventuele interventies. Tevens trad in augustus 2024 een nieuwe onafhankelijke klachtencommissie aan, bestaande uit Aggie Kemper, Annebet Noppers en Joachim Fleury.

Partners

Ten aanzien van de dirigenten, solisten en gastartiesten waarmee het orkest werkt, geldt hetzelfde als hetgeen bij de samenstelling van het orkest is opgemerkt: vooral de te leveren kwaliteit in het gevraagde repertoire telt. De marktplaats voor deze partners is zéér internationaal.

In de planning van dirigenten wordt nadrukkelijk gestreefd naar het structureel vergroten van het aantal vrouwelijke dirigenten bij het Concertgebouworkest. Dit resulteerde in 2024 in speelbeurten voor vijf vrouwelijke dirigenten.

Binnen het palet aan samenwerkingen vinden wij in 2024 verder de volgende partnerorganisaties in Nederland:

Koninklijk Concertgebouw	Rijksmuseum
Muziekgebouw aan het IJ	Van Gogh Museum
Rabothheater Heerlen	Stedelijk Museum Amsterdam
Nationale Opera en Ballet	Muziekschool Waterland
VvNO	AZC Dronten
Kunsten92	AmsterdamUMC
ACI Amsterdamse Culturele	Muziekschool Amsterdam
Instellingen	B!Musicschool
Alliantie muziekeducatie Amsterdam	Aslan Muziekeducatie
Holland festival	Oorkaan
Cello Biënnale	Conservatorium van Amsterdam
November Music	Sweelinck Academie
Stadsdeel Zuidoost	Nationale Master Orkestdirectie
Stadsdeel Nieuw West	Akoesticum Ede
Bijlmerparktheater	Avrotros
De Meervaart	NPOKlassiek
Het Leerorkest	Mojo Concerts
Stichting Johannes Helstone Archief	Ziggo Dome
ZO Jazz stage	
Allard Pierson Museum	

Daarnaast werken wij samen met een breed spectrum aan dienstverleners, zoals onze accountants, schoonmaakdiensten, instrumentbouwers en -leveranciers, productiebedrijven, theatertechnici, platenmaatschappijen, incidentele gastartiesten, acteurs en musici buiten het orkestapparaat.

Bereikbaarheid en Toegankelijkheid

Het Koninklijk Concertgebouworkest maakt deel uit van de landelijke basisinfrastructuur waarbij de bereikbaarheid van de orkestvoorziening landelijk is geborgd via de spreiding van de instellingen binnen het orkestbestel. Wij geven daarom onze concerten vooral in de standplaats Amsterdam, en streven naar een aanwezigheid in de regio van ongeveer 3 concerten per seizoen. Daarnaast wordt ongeveer een kwart van de concertproductie in het buitenland gegeven. Eenmaal per jaar geven wij invulling aan wij de begeleidingstaak bij NO&B.

Binnen de Gemeente Amsterdam wil het orkest zich verhouden tot de verschillende stadsdelen door samenwerkingen met een aantal partnerinstellingen in Zuidoost (Bijlmer Parktheater) en Nieuw West (samenwerking met de Meervaart gestart in 2024-25). Het jaarlijkse gratis toegankelijke openluchtconcert 'Opening Night' maakt een eerst een ronde langs enkele stadsdelen (2022 de Dam, 2023 Westerpark, 2024 Bijlmerpark, 2025 Sloterpark), om in 2026 voor enkele jaren neer te strijken in Noord (NDSM werf). Ook in Noord zal een partnersamenwerking worden gestart die net zo structureel moet worden als die in Zuidoost en Nieuw West.

Dank zij onze – dit jaar – honderdjarige samenwerking met AVROTROS bereiken wij met de 25 jaarlijkse radio-uitzendingen via NPOklassiek vele duizenden Nederlanders die anders van onze concerten verstoken zouden blijven. De Kerstmatinee en het Openluchtconcert kunnen nog steeds op de televisie worden uitgezonden, al moeten wij hiervoor steeds een grote eigen investering in de audiovisuele productiekosten doen, die niet door omroepgelden wordt afgedekt. Daarnaast bereiken wij een groot publiek voor concertuitvoeringen via internationale omroeppartners als Mezzo/Medici NHK en ARTE, en via de videopagina's in onze website.

Ten aanzien van de financiële toegankelijkheid merken wij hier op dat het Concertgebouworkest zich zorgen maakt over de noodzaak om de pricingstrategie primair in te richten op de optimalisatie van de zaalomzetten. Dit komt de toegankelijkheid voor brede publieksgroepen niet ten goede en knaagt aan het draagvlak van onze subsidiëring.

In de subsidieadviezen voor planperiode 2025-28 zijn opmerkingen gemaakt over onze prijsvorming en werd de vraag gesteld waarom deze niet meer kostprijs gedreven is. Dit veronderstelt dat de variabele kosten die via het concertkaartje worden afgedekt, een grote impact zouden hebben op de uiteindelijke kostprijs. Wij constateren echter dat het vooral de dekkingsnoodzaak op de vaste kosten van het orkest is, die de noodzakelijke stijging van onze toegangsprijzen veroorzaakt. Het verschil tussen de ene dirigent of de andere landt uiteindelijk maar voor een enkele euro op de toegangsprijs; het zijn vooral de vaste kosten van het ensemble en de gebruikskosten van een zaal als het Concertgebouw die voor meerdere tientjes op het kaartje drukken. Hierin valt weinig te differentiëren.

De prijsdifferentiatie die wij wel kunnen hanteren wordt daarmee vooral gedreven door de inschatting van de optimale verkoopbaarheid van een specifieke programmasamenstelling (en het moment in de week waarop dit plaatsvindt) waarbij wij noodgedwongen streven naar een zo hoog mogelijke zaalomzet. Met behulp van een rangenplattgrond wordt enige prijsdifferentiatie bereikt, maar met een laagste gecommuniceerde toegangsprijs van circa € 30,- (voor stoelen met beperkt zicht op het podium) en topprijzen van circa € 180,- behoort het Koninklijk Concertgebouworkest op zijn thuisbasis

tot de allerduurste concertpropositie van de Europese orkesten op hun respectievelijke thuisbases. De subsidiegrondslag van het Concertgebouworkest bevindt zich binnen deze vergelijking echter in de onderste regionen. Dit uit zich ook in onze eigen inkomstenquote die met ruim 50% erg hoog is.

In het kader van ons streven naar het bereiken van een groter en breder samengesteld publiek, hebben wij enkele jaren geleden de reeks kortere Essentials concerten succesvol geïntroduceerd. Vanwege de gereduceerde speelduur en onze wens om een breder en jonger publiek te trekken, vragen wij hiervoor een gereduceerde toegangsprijs (alsnog € 50,-), hetgeen alleen uitvoerbaar is in weken waarin wij meerdere uitvoeringen van het volledige programma tegen topprijzen kunnen wegzetten.

Met de 10 tot 12 gratis toegankelijke lunchconcerten op de woensdagmiddag, het jaarlijkse gratis toegankelijke Openluchtconcert Opening Night en met enkele zeer vriendelijk geprijsde vriendenactiviteiten (openbare repetities) en onze educatieve activiteiten bewerkstelligen wij momenteel het maximum aan financieel toegankelijke activiteiten dat wij ons (nog) kunnen veroorloven. Met name het Openluchtconcert staat vanwege de enorme kosten die hieraan verbonden zijn (en de flinke inkomstenderving die aan een week zonder reguliere concerten verbonden is) sterk onder druk.

Mensenrechten – tournees en gastartiesten

Het Koninklijk Concertgebouworkest volgt de beleidslijnen van de Rijksoverheid waar het de optredens buiten de landsgrenzen betreft. In algemene zin kan worden gesteld dat het orkest optreedt in die landen waar Nederland op diplomatiek niveau wordt vertegenwoordigd. Voor de lijst van buitenlandse optredens die plaatsvonden in 2024 verwijzen wij naar bijlage 6.

Ten aanzien van de individuele gastartiesten waarmee het orkest samenwerkt, geldt de volgende beleidslijn:

Het Concertgebouworkest werkt samen met een scala aan dirigenten, solisten en componisten. Deze kunstenaars worden op hun artistieke kwaliteiten beoordeeld, niet op hun karaktereigenschappen, meningen of politieke voorkeuren.

Het Concertgebouworkest werkt niet samen met kunstenaars die door de Nederlandse overheid of de EU vermeld worden op een lijst van personen die onderworpen zijn aan sancties die hen de toegang tot Nederland of lidstaten van de EU ontzeggen.

Deze lijn is ook in 2024 gevolgd.

Milieuaspecten van de activiteiten.

In 2024 is met PWC een vervolgetraject ingezet op de eerder met hulp van onze partner Arcadis uitgevoerde duurzaamheidsexercitie op de activiteiten van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Binnen deze exercitie is nogmaals geconstateerd dat met name het luchttransport van onze tournees de grootste milieu-impact heeft. Een complicerende bijkomstigheid is dat de luchtvaartbranche eind 2023 is overgestapt naar een nieuwe wijze van uitstootcalculatie, waardoor onze eerder gehanteerde peiljaren 2013-2018 moeten worden herijkt om tot een nieuw en toepasbaar afbouwschema richting 2030 te komen. Deze exercitie wordt in het eerste kwartaal van 2025 afgerond.

Gerealiseerde uitstoot reisbewegingen tournees (oude calculatiegrondslag)

2020	47 ton CO2 (4 concerten Buitenland), incl. instrumentenvervoer (covid-19)
2021	184 ton CO2 (10 concerten buitenland), incl. instrumentenvervoer (covid-19)
2022	781 ton CO2 (20 concerten buitenland), incl. instrumentenvervoer (covid-19)
2023	963 ton CO2 (29 concerten buitenland), incl. instrumentenvervoer

Gerealiseerde uitstoot reisbewegingen tournees (nieuwe calculatiegrondslag)

2024	575 ton CO2 (18 concerten buitenland), incl. instrumentenvervoer
------	--

Met het Concertgebouw zijn wij in overleg om te komen tot een toepasbare rekengrondslag voor de aan de concertactiviteiten verbonden uitstoot per concertbezoeker. Tevens wordt nader onderzoek gedaan naar het reisgedrag van de concertbezoekers.

In het laatste kwartaal van 2024 hebben wij intern onderzoek gedaan naar de uitstoot die voortvloeit uit het woon-werkverkeer van onze medewerkers zodat wij deze over 2025 kunnen rapporteren.

Mediaportefeuille

In 2023 werden de volgende mediaproducties gerealiseerd:

Radio

- 25 concertregistraties AVROTROS – NPOKlassiek

Audiovisueel

- 3 eigen Audiovisuele producties (concertregistraties) ten behoeve van diverse afnemers / co-producenten (o.a. NPO - AVROTROS, Mezzo-Medici.TV, NHK Japan)

CD-opnamen

- In 2024 werden 11 releases op RCO Live uitgebracht. Twee hiervan betroffen archivale releases van bestaande opnamen van Mariss Jansons (op vinyl). De opname van de Helstone opera en het Strauss hoboconcert werden als nieuwe digitale release uitgebracht. De overige zeven waren ofwel digitale 'losse nummers' van hedendaagse werken die wij in première hadden gebracht ofwel digitale EP's van symfonische werken uit (recent) archief.

3. MISSIE, VISIE EN DOELSTELLING

Statutaire doelstelling

De Stichting Koninklijk Concertgebouworkest heeft ten doel de bevordering van de Nederlandse muziekcultuur door het in stand houden van het Koninklijk Concertgebouworkest en het doen geven van muziekkuitvoeringen door dit orkest, alsmede door alle aan dit doel dienstige wettige middelen.

Op basis hiervan kennen wij de volgende beleidsmissie, -visie en -doelstellingen:

Missie

Het Koninklijk Concertgebouworkest wil het leven van mensen veranderen door de kracht van muziek.

Visie

Als toonaangevende kunstinstelling die diversiteit en inclusie binnen haar artistieke- en personeelsbeleid bevordert, verrijkt het Koninklijk Concertgebouworkest het Amsterdamse culturele leven en fungeert het over de hele wereld als ambassadeur van Nederland en Europa. Daarbij koestert het Concertgebouworkest de symfonische kunstvorm op het hoogste niveau terwijl het - als actief onderdeel van de samenleving – mensen van diverse generaties en sociale achtergronden uitnodigt en verbindt.

Doelstelling

Het koninklijk Concertgebouworkest geeft overal ter wereld symfonische concerten op het hoogste niveau en creëert innovatieve artistieke projecten binnen en buiten Het Concertgebouw. Met een uitgebreid talentontwikkelingsprogramma draagt het orkest bij aan een gezonde toekomst van symfonische muziek, en door middel van partnerships worden scholen en diverse gemeenschappen bereikt. De live-concerten van het Concertgebouworkest worden aangevuld met een breed online aanbod en een groot aantal audio- en video-uitgaven voor een internationaal publiek.

Profiel & positionering

Het Koninklijk Concertgebouworkest is een internationaal boegbeeld van de Nederlandse cultuur- en orkestensector. Wij maken als internationaal opererend top-symfonieorkest deel uit van onze samenleving en realiseren een belangrijk deel van de landelijke uitgaansagenda voor symfonische muziek. Wij willen bereikbaar zijn voor alle muziekliefhebbers en verwelkomen eenieder. Wij onderscheiden ons binnen Nederland vooral als het orkest:

- met een artistieke werking op wereldtopniveau
- waar de wereldwijd belangrijkste dirigenten en solisten hun Nederlandse opwachting maken met meerdere uitvoeringen van hetzelfde programma
- dat internationaal het meest actief is
- dat binnen Nederland het grootste publieksbereik heeft, ook dankzij een sterke media-uitstraling
- met een sterke focus op het koesteren, vernieuwen en verbreden van het symfonisch erfgoed
- met ruime/ bijzondere aandacht voor talentontwikkeling en educatie
- met een gezonde financiële exploitatie met een groot aandeel eigen inkomsten

4. ORGANISATIESTRUCTUUR

De Stichting Koninklijk Concertgebouworkest is een onafhankelijke stichting, gevestigd op de Gabriël Metsustraat 16, 1071 EB te Amsterdam en ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 41199917.

Visie op samenstelling Bestuur

Uit de aard der activiteiten van de Stichting vormen bestuurlijke ervaring en affiniteit met de doelstellingen en activiteiten van de Stichting de belangrijkste kwaliteiten op basis waarvan de kandidaten voor benoeming en herbenoeming worden geselecteerd. Het Bestuur streeft ernaar om in geslacht, leeftijd en herkomst een evenwichtige afspiegeling te vormen van de personeelsopbouw in de eigen organisatie, met het publiek van ons orkest en voor zover mogelijk van de Nederlandse samenleving.

Mutaties Bestuurssamenstelling

In 2024 vonden de volgende mutaties plaats in het bestuur:

- De heren Snoep, Campagne en Lattuada zijn in 2024 afgetreden vanwege volbrengen van twee bestuurstermijnen.
- De heer Tuzgöl is in 2024 afgetreden op eigen verzoek.

Het bestuur heeft op 21 oktober 2024 drie opvolgers voor de posities Snoep, Campagne en Lattuada voorgedragen ter goedkeuring aan het College van B&W van de Gemeente Amsterdam. Ten behoeve van de bestuurlijke continuïteit zijn deze bestuurders eind november ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, onder voorbehoud van de statutair vereiste goedkeuring door de Gemeente Amsterdam. Deze goedkeuring is begin maart 2025 ontvangen.

Samenstelling Bestuur (per 31-12-2024)

Naam	woonplaats	functie	aantreden	aftreden
1 Dorothee van Vredenburg	Aerdenhout	voorzitter	nov. 2016	01-07-2025*
2 Kees Peijster	Amsterdam	vice-voorzitter	28 nov. 2024	28-11-2028
3 Ewoud Goudswaard	Amsterdam	penningmeester	28 nov. 2024	28-11-2028
4 Carolien Gehrels	Amsterdam	lid	jan. 2017	01-07-2025*
5 Alexandra Jankovich	Amsterdam	lid	jan. 2020	01-07-2028*
6 Duncan Stutterheim	Amsterdam	lid	mrt. 2018	01-07-2026*
7 Annabelle Birnie	Amsterdam	lid	jul. 2023	01-07-2027
8 Benedikt Enzler	Amsterdam	lid (namens orkest)	dec. 2023	31-12-2027
9 Coraline Groen	Amsterdam	lid (namens orkest)	28 nov. 2024	28-11-2028
10 Jörgen van Rijen	Amsterdam	lid (namens orkest)	sep. 2020	01-09-2028*
11 vacature				

*niet-herbenoembaar

De voorzitter van de Foundation Concertgebouworkest is qualitate qua aanwezig bij de bestuursvergaderingen als toehoorder. In 2024 betrof dit mevrouw Anita Nijboer.

Samenstelling Directie (per 31-12-2024)

Dominik Winterling	Algemeen directeur
David Bazen	Directeur bedrijfsvoering

In 2024 is de werving van de vacante positie van Artistiek directeur succesvol ter hand genomen. Mevrouw Elena Dubinets zal per 1 mei 2025 aantreden in genoemde functie.

Management Team

In 2024 is mevrouw Carien Hietkamp benoemd als Hoofd Personeel en Organisatie. Zij volgt mevrouw Marja Verhoogt op die ons orkest heeft verlaten in verband met haar pensionering.

Samenstelling staf

Binnen de staf zijn enkele wijzigingen opgetreden voortvloeiend uit vervanging van vertrekkende medewerkers.

Samenstelling orkest

Binnen het orkest vonden in 2024 de volgende mutaties plaats:

In dienst	Uit dienst
Hani Song, 1e viool	Keiko Iwata-Takahashi, 1e viool
Izak Hudnik Zajec, altviool	Pierre-Emmanuel de Maistre, 2 ^e solo contrabas
Yong-Jun Lee, cello	Jonathan Wegloop, hoorn
Bart Jansen, pauken	Calogero Palermo, 1e klarinet (per 1-1-2025)
	Liviu Prunaru, 1e concertmeester (per 1-1-2025)

5. GOVERNANCE

Het Koninklijk Concertgebouworkest onderschrijft de Governance Code Cultuur en past deze toe.

Het Stichtingsbestuur kwam in 2024 vier maal regulier bijeen. Het bestuur werkt aan de hand van een jaaragenda waar elementen uit de Governance Code met regelmaat terugkeren naast de vaste rapportage- en verslagleggingspunten ten behoeve van de subsidieverantwoording.

De vergadering begint standaard met een halfuur zonder aanwezigheid van directie of management waarin het Bestuur haar eigen functioneren, werkgeverstaken of afstemming met de medezeggenschapsgrémia bespreekt. Voor seizoen 2024-2025 was een ronde bestuursevaluatie voorzien onder begeleiding met een externe deskundige. Deze is vanwege het grote aantal bestuursmutaties en de vertraging die voortkwam uit de behandeling van de statutair vereiste goedkeuring op bestuursvoordrachten door Gemeente Amsterdam uitgesteld naar seizoen 2025-2026. Wel worden de scheidende bestuurders 2024-2025 ten behoeve van deze evaluatie voorafgaand aan hun vertrek bevraagd op hun ervaringen in hun laatste zittingstermijn, zodat deze kunnen worden meegenomen in de evaluatie.

De agenda van de bestuursvergaderingen bevat voorts een aantal vaste onderdelen (artistiek, financieel, zakelijke organisatie en PR) dat naar inzicht van directie en Bestuur wordt uitgebreid met actuele zaken die aandacht behoeven.

In 2024 werd binnen de bestuursagenda extra aandacht gegeven aan:

- Bestuurssamenstelling, governance-model
- Ontwikkelingen directiesamenstelling, bijwerken directiereglement
- Bedrijfsvoering 2024, Managementbegroting 2025, financiële vooruitzichten 2025-2028
- Ontwikkelingen Kunstenplan 2025-2028 bij Gemeente Amsterdam en Rijksoverheid
- Voorbereiding ontheffingsaanvraag op instellingsverplichting OR bij Sociaal Economische Raad, voortvloeiend uit advies Raad voor Cultuur (ingediend 28 februari 2025)

- Aanvullende subsidieaanvraag 'Onderbouwing internationale excellentie', voortvloeiend uit advies Raad voor Cultuur
- Ontwikkelingen Development en Foundation Concertgebouworkest
- Sociale veiligheid

De verslagen van het Artistiek Beraad (zie hieronder) komen standaard aan de orde in de bijeenkomsten van het Stichtingsbestuur.

6. OVERLEG EN MEDEZEGGENSCHAP:

Overleg Directie – Vereniging 'Het Concertgebouworkest'

Eenmaal per kwartaal vindt er overleg plaats tussen de Directie en het Verenigingsbestuur (VB) om binnen ons medezeggenschapsmodel uitvoering te geven aan de inhoud van de WOR.

In de Contactbespreking – elders vergelijkbaar met het overleg tussen directie en OR - wordt de dagelijkse gang van zaken met het voltallige VB doorgenomen, worden relevante financiële rapportages gedeeld en worden belangrijke voorgestelde beleidswijzigingen en -plannen besproken. Op basis van de agenda worden verschillende managers gevraagd om bij dit overleg aan te schuiven. In 2024 hebben vijf contactbesprekingen plaatsgevonden.

Naast de contactbesprekingen is er zeer regelmatig overleg tussen de Voorzitter van het VB en de Directie en vindt op gezette tijden overleg 'op onderwerp' plaats tussen VB afvaardigingen met de dossierhouders binnen de Directie en/of de manager P&O.

Overleg Directie – Artistieke Commissie

In het Artistiek Beraad vindt overleg plaats tussen Directie, chef-dirigent en de Artistieke Commissie (een commissie van orkestleden).

Het Artistiek Beraad heeft in 2024 zes keer plaatsgevonden, waarvan twee keer in aanwezigheid van artistic partner Klaus Mäkelä.

Het overleg heeft betrekking op het artistieke beleid, het artistiek functioneren van het orkest, de toekomstige programmering en de evaluatie van gerealiseerde producties.

7. TERUGBLIK KUNSTENPLANPERIODE 2021-2024

Planperiode 2021/24 werd natuurlijk gekenmerkt door de onvoorziene verstoring van het maatschappelijke leven vanwege COVID-19. Concerten moesten in gereduceerde vorm plaatsvinden, werden geheel geannuleerd of konden alleen via camera's en microfoons naar het noodgedwongen thuiszittende publiek worden gebracht. Voor onze organisatie en voor ons publiek was het een disruptieve periode die ons meermaals deed twijfelen over de te zetten stappen om onze muziek te kunnen laten klinken. Wij gingen moedig voorwaarts, maar het was navigeren in het duister: wat kunnen wij, wat durven wij, voor wie doen wij het in deze ongekennde omstandigheden. Wij kijken met de nodige trots terug op hetgeen wij in deze jaren alsnog aan concerten en concertregistraties hebben kunnen verwezenlijken. Wij konden begin juni 2021 al weer op het podium terugkeren en zijn sindsdien – ook in volgende lockdowns - zo vaak en zo lang mogelijk blijven optreden als mogelijk was. Wij verheugden ons in de warme band die wij mochten voelen met ons publiek (dat zich zeer loyaal betoonde en ook zeer snel weer bij ons terugkeerde 'toen het weer mocht'). Een orkest is pas een orkest met mensen in de zaal, liefst zo veel mogelijk.

Wij zijn dankbaar voor de noodsteun die - in ons geval met name - de rijksoverheid snel en doeltreffend kon aanbieden. In totaal ontving het Koninklijk Concertgebouworkest in de jaren 2021-2022-2023 binnen de regeling RAOCC € 11,8 MIO aanvullend subsidie. Deze is aangewend voor de in de COVID-19 periode opgetreden tekorten in de exploitatie. Het restant is conform de beschikking toegevoegd aan de Algemene reserve, ten dienste van de doelstellingen.

De prestatiecijfers voor deze kunstenplanperiode kunnen vanwege het optreden van COVID-19 niet worden gerelateerd aan het meerjarenplan. Wel kunnen wij constateren dat wij in deze periode vrijwel alle in het beleidsplan geformuleerde inhoudelijke doelstellingen hebben kunnen verwezenlijken:

- inzet gastcuratoren: succesvolle samenwerking met gastcurator Pierre Audi, en afwijkende formats met Damon Albarn, Barbara Hannigan, Iván Fischer, Gianandrea Noseda;
- introductie van de lijn Grenzeloos programmeren (Damon Albarn & Malinese musici, Tan Dun - Requiem for nature, Helstone - Pand der Goden);
- vergroting van het aantal producties Essentials;
- het grootschalig publieksevenement is gerealiseerd met de terugkeer van het jaarlijkse openluchtconcert Opening Night;
- structurele samenwerking met extra 'stadspodium' i.c. Bijlmerparktheater succesvol gerealiseerd, uitbreiding richting de Meervaart in gang gezet.

De gedachte groei van het aantal producties (meerdere programma's binnen een productieweek) bleek om logistieke redenen niet realiseerbaar. Wij blijven zoeken naar andere vormen voor de seizoensindeling.

Van de vier gestelde kwaliteitsdoelen die aan werkgeverschap raken hebben wij drie belangrijke elementen kunnen realiseren:

- reductie werkdruk door beleid duurzame inzetbaarheid (incl. seniorenbeleid)
- versterking HR functie;
- uitbreiding strijkersgroepen ingezet (kwaliteitsimpuls door reductie flexkrachten);
- honorering remplaçanten in lijn gebracht met vaste musici conform vereiste WAB

Wij zijn er helaas niet in geslaagd om de salarissen van de musici te indexeren met de voorgestelde vier gelijke stappen van 2,5%. Gemeten over de planperiode is deze indexatie blijven steken op 7,8% in een

periode waarin de inflatiecijfers een voor onze generatie ongekennde hoogte bereikten (zie ook het gestelde onder Fair pay/ Fair practice eerder in dit verslag).

In juni 2022 konden wij aankondigen dat wij een nieuwe chef-dirigent hebben gevonden en weten te contracteren tot en met seizoen 2031/32: Klaus Mäkelä kon als artistic partner in seizoen 2223 starten bij ons orkest als de facto chef-dirigent (door contractuele beperkingen elders kan de titel pas tegen 2027 worden geëffectueerd, zijn inzetbaarheid is vanaf de start van de samenwerking ingericht als chef-dirigent).

Op het gebied van Diversiteit en Inclusie zijn in periode 2021-2024 grote stappen gezet, maar wij realiseren ons ook dat er op dit gebied (altijd) een lange weg te gaan is of en ook altijd zal zijn. Met het aanwijzen van een specifieke dossierhouder op afdelingshoofdenniveau (met directe lijn naar de directie) en het instellen van een breed samengestelde werkgroep uit alle geledingen van de organisatie is de inbedding van de uitdaging op al onze processen gezekerd. Er zijn biastrainingen gegeven en er is veel aandacht gegeven aan de feedbackcultuur en samenwerkingsverhoudingen in de gehele organisatie. Gedragsregels en veiligheidsprotocollen zijn tegen het licht gehouden, herzien of aangevuld en gecommuniceerd. Ook op het gebied van werving en selectie hebben wij stappen gezet, tot op het niveau van de processen rond de invulling van openvallende bestuursposities.

Met de introductie van Concertgebouworkest Young (ook als vervolg op het project *RCO meets Europe – Side by Side* in 2016—2018) dragen wij bij aan een meer diverse instroom bij de conservatoria.

In periode 2021-2024 nam het belang van onze Steunstichting bij het realiseren van onze activiteiten verder toe. Verleggen van deze geldstroom van activiteitenbijdragen naar (structurele) instandhoudingsbijdragen is daardoor niet licht uitvoerbaar. Mecenassen zijn vooralsnog amper bereid om bij te dragen aan structurele vaste lasten.

8. FINANCIËLE RESULTATEN 2024

Exploitatieresultaat 2024 versus begroting 2024

Het verslagjaar is afgesloten met een voordelig exploitatiesaldo van € 371.227 (begroot: € 966.295, negatief). Het saldo uit gewone bedrijfsuitoefening beliep € 341.766 (begroot: € 1.024.795, negatief).

De verdelingen van de baten en lasten in boekjaar 2024 zijn als volgt (bedragen x € 1.000):

Eigen publieksinkomsten binnenland	8.900	Beheerlasten materieel	2.605
Concerten buitenland	3.035	Beheerlasten personeel	3.851
Private middelen	4.746	Activiteitenlasten materieel	8.350
Subsidies	16.767	Activiteitenlasten personeel	18.300
		Financiële baten en lasten	-29
Totaal	33.448	Totaal	33.077

Het over het verslagjaar behaalde voordelig exploitatieresultaat ad € 371.227 is per saldo € 1.337.522 voordeliger uitgevallen dan het begrote resultaat ad € 966.295 (negatief). Dit is het resultaat van sterker sturen op kosten en opbrengsten alsmede van enkele meevallers.

De specificatie van het verschil ten opzichte van de begroting luidt:

<u>bedragen x € 1000</u>	<u>gerealiseerd</u>	<u>begroting</u>	<u>verschil</u> - = nadelig
Publieksinkomsten	11.935	11.263	672
Private middelen	4.746	4.513	233
Subsidies	16.767	16.654	113
Beheerlasten materieel	2.605	3.110	505
Beheerlasten personeel	3.851	4.235	384
Activiteitenlasten materieel	8.350	8.068	-282
Activiteitenlasten personeel	18.300	18.042	-258
Financiële baten en lasten	29	59	-30
	371	-966	1.337

De hogere eigen publieksinkomsten uit binnen- en buitenland zijn het gevolg van een extra concert en gunstigere inkomsten uit tournees. Het orkest ontving meer sponsorgelden van de Foundation Concertgebouworkest en een bijdrage van een vermogensfonds om een muziekgame te ontwikkelen. De indexatie van de subsidie van OCW was hoger dan begroot.

De materiële beheerslasten realiseerden lager door lagere afschrijvings- en ICT-kosten, onder meer vanwege latere implementatie van nieuwe planningsoftware, en vanwege en uitgestelde uitgaven voor merkontwikkeling.

De personele lasten waren lager als gevolg van enkele vacatures, onbetaald (ouderschaps-) verlof, minder inzet tijdelijke krachten en lagere dan begrote pensioenpremies.

De materiële activiteitenlasten realiseerden hoger door uitgaven aan de Music Game, waarvoor een dekkende bijdrage van een vermogensfonds werd ontvangen, terwijl de kosten van kinder- en schoolconcerten aanzienlijk lager waren dan begroot.

De personele activiteitenlasten waren hoger dan begroot waarbij de overschrijding vooral wordt veroorzaakt door reserveringen voor de regeling vervroegde uittreding (RVU) en voor langdurige ziekte.

De financiële baten en lasten waren lager dan begroot als gevolg van een (ongerealiseerd) boekverlies op de beleggingen. De baten betreffen de rente over de verstrekte lening aan Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest, alsmede wijzigingen als gevolg van het aanpassen van de disconteringsvoet van de jubileumvoorziening.

Het resultaat is toegevoegd aan de algemene reserve.

Voornaamste risico's en onzekerheden

Het Koninklijk Concertgebouworkest heeft de volgende risico's geïdentificeerd, die een bedreiging kunnen vormen voor de continuïteit (zie ook Financiële Vooruitzichten):

- Continuïteit van de subsidies: In 2024 zijn nieuwe subsidiebedragen voor Kunstenplanperiode 2025-2028 vastgesteld door Rijk en gemeente. Bij het Rijk heeft dit plaatsgevonden conform de aangegeven subsidieplafonds uit de Ministeriële regeling op de Basisinfrastructuur. Bij de Gemeente Amsterdam is binnen de aanvraagprocedure het subsidieplafond voor ons orkest om beleidsredenen verlaagd met € 200K per 2025 (prijspeil 2023) en is een volgende structurele bezuiniging à € 175K aangekondigd per 2027. De Gemeente Amsterdam heeft géén invulling gegeven aan de oproep van het Rijk om de middelen ter dekking van de gestegen kosten voortvloeiend uit de Wet Arbeidsmarkt in Balans pro rata het gemeentelijke subsidiedeel aan het subsidie toe te voegen (een relatieve minus van circa € 400K). Wij verwachten in 2027 weer een nieuwe ronde subsidieaanvragen te starten. Het is op dit moment nog niet bekend of en op welke manier er per 2029 invulling wordt gegeven aan de eerder aangekondigde stelselherziening voor de culturele basisinfrastructuur.
- Ontoereikende indexatie van de subsidies: wij constateren dat de indexatie van subsidies in de afgelopen vijftien jaar is achtergebleven bij de autonome kostenontwikkeling en verwachten dat dit ook de komende vier jaar het geval zal zijn. Dit leidt tot een gestage uitholling van ons financieringsmodel.
- Het niet internationaal marktconform kunnen belonen van de musici brengt als risico met zich mee dat het Concertgebouworkest op termijn talentvolle musici mogelijk niet kan behouden of moeilijkheden zal ondervinden bij het aantrekken van musici van het hoogste niveau. Het huidige salarisniveau stelt nieuwe musici ook voor grote uitdagingen op de woningmarkt in West-Nederland. Het salarisniveau is onvoldoende om via een toepasselijke hypotheek een stap op de koopmarkt te zetten, en de huren in de vrije sector zijn dusdanig hoog dat de woonlast binnen het besteedbare salaris een onacceptabel groot deel opslokt.
- Vanwege onder andere de terugtrekkende overheid bestaat het risico dat het Concertgebouworkest een groter beroep moet doen op Foundation Concertgebouworkest, terwijl op haar beurt de Foundation zich in een steeds competitiever landschap van fondsenwerving en sponsoring bevindt. De reserves van de Foundation waarop een beroep

kan worden gedaan zijn eindig. Schenkingen aan de foundation zijn in toenemende mate geoormerkt voor specifieke (project)bestedingen, de aanwending van mecenaatsgeld voor algemene doeleinden of op algemene titel is hierdoor een uitdaging. Dit beperkt de mogelijkheid om (structureel) overheidsgeld te vervangen door (incidentele) mecenaatsinkomsten.

- Er is een (wereldwijd aanwijsbare) trend in publieksgedrag waarbij abonnementen in belang afnemen ten gunste van de koop van losse kaarten. Dit is een risico voor de systematiek van voorfinanciering die in het abonnementensysteem besloten ligt en die het orkest van een goede liquiditeit voorziet. Losse kaarten worden bovendien 'van onder uit' de rangenplattegrond gekocht waar abonnementen juist 'van boven af' in de rangenplattegrond hun afzet vinden: de losse kaartkoper neemt in belang toe, koopt op het laatste moment en heeft over het algemeen een lagere besteding in zijn hoofd dan de abonenthouder.
- Rendement van beleggingen: De omvang van de effectenportefeuille bedraagt € 4,6 miljoen. Aan het houden van effecten zijn risico's verbonden. Op basis van een langetermijnvisie, strategische uitgangspunten en economische verwachtingen kiest het Concertgebouworkest voor een afgewogen verhouding tussen risico en rendement. Daarbij moet een brede spreiding over diverse beleggingscategorieën zorgen voor het verminderen van ondernemings-, land- of valuta specifieke beleggingsrisico's. Het beleggingsbeleid wordt periodiek in het bestuur besproken.
- Kredietrisico: Het kredietrisico heeft betrekking op het oninbaar worden van een vordering die het Koninklijk Concertgebouworkest heeft op een tegenpartij.
- Valutarisico: Het valutarisico is het risico van schommelingen in de waarde van in vreemde valuta luidende posten als gevolg van wijzigingen in valutakoersen. Het valutarisico in de effectenportefeuille wordt door het Concertgebouworkest beperkt door de beleggingen te spreiden over vaste en zakelijke waarden die in verschillende wereldregio's (met daaraan gerelateerde valuta) (Europa, Verenigde Staten, Azië en opkomende markten). Het valutarisico binnen onze tournee-exploitatie achten wij acceptabel omdat vrijwel alle contracten in Euro worden overeengekomen. Voor de landen die hierop een uitzondering vormen (Zwitserland, Verenigde Staten, Groot Brittannië) is de impact gering aangezien de lokale inkomsten en de lokaal te maken kosten binnen dezelfde valuta worden verrekend en voor deze markten bovendien vrijwel in balans zijn.
- Renterisico: Renterisico is de invloed die schommelingen in de rente hebben op de toekomstige winstgevendheid. Het renterisico is voornamelijk geconcentreerd in de portefeuille vastrentende waarden. Een stijging van de rente zal koersverlies veroorzaken. Dit renterisico wordt door het Concertgebouworkest beperkt door een goede spreiding over looptijden in de portefeuille, beleggingen in bedrijfsobligaties (waarvan het koersverloop tevens afhankelijk is van de bedrijfsresultaten) en een actief beheer van de portefeuille. Een deel van de portefeuille is geïnvesteerd in spaarfaciliteiten met een beperkt renterisico.

Ter mitigering van bovenstaande risico's is in samenspraak met het bestuur van de Foundation besloten te allen tijde een gezamenlijk buffervermogen van €17 miljoen aan te houden dat bij voorkeur op 50%/50% basis wordt verdeeld over Stichting en Steunstichting. Op 31 december 2024 voldoet de aanwezige buffer aan dit interne vermogensbeleid, met een iets verzaamd gewicht van het bufferdeel dat bij het orkest berust. Aanwending van het gedeelte van deze buffer dat berust bij de Foundation is afhankelijk van goedkeuring door het (onafhankelijke) Foundationbestuur.

De continuïteit van de organisatie wordt voorts gewaarborgd door het gevoerde strategisch beleid en de uitstekende reputatie van het orkest bij publiek en andere stakeholders in binnen- en buitenland. Het strategisch beleidsplan is onderdeel geweest van de subsidieaanvraag 2021-2024 en vormde de basis onder de aanvraag voor periode 2025-2028.

De directie probeert middels uitvoering van het strategische en operationele beleid de risico's te beheersen. De financiële impact van de bovenstaande individuele risico's die resteert na mitigerende maatregelen wordt voor de Kunstenplanperiode 2025-2028 als laag (<€ 250.000) tot medium (€ 250.000 - € 1.000.000) beoordeeld, waarbij de risicobereidheid 'mijdend' is (op het spectrum: nemen, neutraal, mijden). In 2024 hadden de bovengenoemde lager dan verwachte vaststelling van de subsidie 2025-2028 en het beleggingsverlies een belangrijke impact op de organisatie, maar de gevolgen daarvan zijn beperkt. Er zijn geen aangebrachte of geplande verbeteringen in het risicomanagementsysteem.

Solvabiliteit en liquiditeit

De solvabiliteit, de verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen, is in 2024 afgenomen van 68% naar 67%. Deze verhouding is goed te noemen. Het orkest is in staat aan al haar verplichtingen te voldoen. De liquiditeit is mede door vooruit ontvangen subsidies goed.

Kasstromen en financieringsbehoefte

Afgezien van de verstrekte lening aan de Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest ten behoeve van RCO House, zijn de kasstromen uit investerings- en financieringsactiviteiten gering te noemen. Vanaf 2018 is begonnen aan de opbouw van een effectenportefeuille om overtollige liquide middelen te laten renderen op basis van een lange termijn horizon. Deze effectenportefeuille is begin 2025 geliquideerd. Het werkkapitaal van het Koninklijk Concertgebouworkest is positief. De investering in werkkapitaal hangt voor een belangrijk deel af van de rekening-courant positie met verbonden partijen.

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid is in de jaarrekening bij de effecten toegelicht.

Financiële vooruitzichten

In de begroting 2025 wordt rekening gehouden met een overschot van € 250.000 op basis van een gunstige tourneekalender, indexering van recettes bij iets lagere bezettingsgraden en gematigde kostenstijgingen, bij een met 2024 vergelijkbare formatie. Voor de financiering is uitgegaan van de kunstenplansubsidies 2025-2028 en een noodzakelijke stijging in bijdragen van de Foundation. Het Mahlerfestival en de vierde editie van Concertgebouworkest Young hebben een aanzienlijke impact op de exploitatie. In 2025 zal verder een nieuw orkestplanningssysteem in gebruik worden genomen en zal geïnvesteerd gaan worden in een nieuw HRM-systeem.

Net als in eerdere jaren benoemen wij hier dat wij ons zorgen maken over de houdbaarheid van ons financieringsmodel – in het bijzonder het subsidiemodel – waarbinnen onze organisatie zich beweegt.

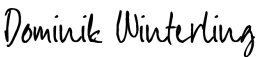
Het Koninklijk Concertgebouworkest neemt een uitzonderlijke positie in binnen de landelijke BIS en binnen de orkestensector waarbij de hoge (vaste) personeelslasten in ons geval in toenemende mate moeten worden gedekt uit steeds minder zekere variabele inkomsten. Bij

de meeste collega-orkesten bewegen zowel de vaste lasten als de subsidievoet zich rond hetzelfde percentage tussen de 75% en 85%. In deze gevallen kan het orkest een beter financieel resultaat bewerkstelligen door minder activiteiten uit te voeren. Het Concertgebouworkest bevindt zich in een radicaal tegengestelde positie: minder activiteiten vermindert de dekkingsbijdrage aan de vaste lasten. Voor ons orkest ligt de belangrijkste besparingsroute dus in de vaste lasten en dat zijn vooral de personeelskosten; maar onze personele bezetting is juist de unieke factor die de kracht van ons verdienmodel vergroot.

Het subsidiemodel, dat sinds de jaren tachtig een steeds grotere nadruk heeft gelegd op het verwerven van eigen inkomsten, is achterhaald door het toenemende effect van genoemde dekkingsproblematiek binnen een markt waar de optimalisatiemogelijkheden nu wel zo'n beetje benut zijn. De grondslagen onder het subsidiemodel zijn nooit bijgewerkt of gemoderniseerd waardoor bijvoorbeeld de begeleidingstaak in toenemende mate wordt gefinancierd vanuit de in eigen exploitatie gegenereerde inkomsten (de concertbezoeker in het Concertgebouw betaalt hier dus voor de inzet van ons orkest bij de opera). Stijgende werkgeverslasten worden onvoldoende afgedekt door het loongevoelige deel van de subsidie. Dit alles leidt er toe dat wij vastlopen in het verzorgen van voldoende dekking waarbij de kostenzijde weinig ruimte meer biedt tot substantiële optimalisaties.

Bij ongewijzigd overheidsbeleid en ongewijzigde structuren kan dit er toe leiden dat de noodzaak om te komen tot een sluitende exploitatie het Koninklijk Concertgebouworkest zal dwingen om de ambities op het gebied van met name de toegankelijkheid en de begeleidingstaak sterk bij te stellen. Dit is problematisch omdat zowel het toegankelijkheidsbeleid als de invulling van de begeleidingstaak dwingend noodzakelijk en passend moeten worden ingevuld om aan de wettelijke toetredingseisen tot het subsidiestelsel te voldoen. Gesprekken met de subsidiërende overheid zijn hierover inmiddels gestart, maar een oplossing voor deze problematiek is niet eenvoudig aanwijsbaar.

Amsterdam, 2 mei 2025

DocuSigned by:

 BSF6001B1E7D472
 Dominik Winterling
 Algemeen directeur

David Bazen
 Directeur bedrijfsvoering

Dorothee van Vredenburg
 Voorzitter

DocuSigned by:

 319EBA0D1C664A5...
 Ewoud Goudswaard
 Penningmeester

JAARREKENING 2024

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2024
(na voorstel bestemming resultaat)

	<i>31 december 2024</i>		<i>31 december 2023</i>	
	€	€	€	€
Vaste activa				
I Im materiële vaste activa	296.751		162.657	
II Materiële vaste activa	289.043		367.900	
III Financiële vaste activa	7.206.789		7.318.506	
Totale vaste activa		7.792.583		7.849.063
Vlottende activa				
IV Voorraden	127.282		133.235	
V Vorderingen	3.416.433		3.432.219	
VI Liquide middelen	4.427.978		3.374.147	
Totale vlottende activa		7.971.693		6.939.601
TOTALE ACTIVA		15.764.276		14.788.664

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2024
(na voorstel bestemming resultaat)

PASSIVA	<i>31 december 2024</i>		<i>31 december 2023</i>	
	€	€	€	€
Eigen Vermogen				
I Stichtingskapitaal	18		18	
I Algemene reserve	10.497.372		7.903.902	
II Bestemmingsreserve	0		2.222.243	
III Bestemmingsfondsen	-		-	
Totaal Eigen Vermogen		10.497.390		10.126.163
Voorzieningen				
V Voorzieningen	451.471		713.418	
Totale voorzieningen		451.471		713.418
Langlopende schulden				
VI Langlopende schulden	140.926		669.745	
Totale langlopende schulden > 1 jaar		140.926		669.745
Kortlopende schulden				
VII Kortlopende schulden	4.674.490		3.279.338	
Totale kortlopende schulden < 1 jaar		4.674.490		3.279.338
TOTAAL PASSIVA		15.764.276		14.788.664

2. EXPLOITATIEREKENING

BATEN	rekening 2024 €	begroting 2024 €	rekening 2023 €
Eigen inkomsten			
1 Publieksinkomsten binnenland (2+3+4+5)	8.900.057	8.489.332	8.448.525
2 Recette	7.713.672	7.686.842	7.490.459
3 Uitkoop	381.677	312.790	110.363
4 Partage	0	0	0
5 Overige publieksinkomsten	804.708	489.700	847.704
6 Publieksinkomsten buitenland	3.034.549	2.773.630	4.019.874
7 Totale Publieksinkomsten (1+6)	11.934.606	11.262.962	12.468.399
8 Sponsorinkomsten	0	0	0
9 Vergoedingen coproducent			
10 Overige directe inkomsten			
11 Totaal overige directe inkomsten (8+9+10)	0	0	0
12 Totaal Directe inkomsten (7+11)	11.934.606	11.262.962	12.468.399
13 Indirecte inkomsten	0	0	0
14 Private middelen - particulieren incl. vriendenverenigingen	4.542.671	4.513.181	5.004.285
15 Private middelen - bedrijven	0	0	0
16 Private middelen - private fondsen	203.070	0	0
17 Private middelen - goede doelen/loterijen	0	0	0
18 Totale bijdragen uit private middelen (14+15+16+17)	4.745.741	4.513.181	5.004.285
19 Totaal eigen inkomsten (12+13+18)	16.680.347	15.776.143	17.472.683
20 Baten in natura	0	0	0
Subsidies			
21 Totaal structureel OCW	9.174.467	9.077.927	8.728.776
22 Totaal structureel Provincie	0	0	0
23 Totaal structureel Gemeente	7.584.493	7.575.810	7.200.088
24 Totaal structureel publieke subsidie overig	0	0	0
25 Totaal structurele subsidies (21+22+23+24)	16.758.960	16.653.737	15.928.864
26 Incidentele publieke subsidies	7.715	0	0
27 Totaal subsidies (25+26)	16.766.675	16.653.737	15.928.864
TOTALE BATEN (19+20+27)	33.447.022	32.429.880	33.401.547

LASTEN	rekening 2024 €	begroting 2024 €	rekening 2023 €
1 Beheerlasten materieel	2.604.839	3.110.122	3.183.190
2 Beheerlasten personeel	3.850.676	4.234.790	4.505.359
3 Beheerlasten totaal (1+2)	6.455.514	7.344.912	7.688.548
4 Activiteitenlasten materieel	8.349.930	8.067.596	8.867.986
5 Activiteitenlasten personeel	18.299.812	18.042.167	17.702.554
6 Activiteitenlasten totaal (4+5)	26.649.742	26.109.764	26.570.539
TOTALE LASTEN (3+6)	33.105.256	33.454.675	34.259.088
7 Saldo uit gewone bedrijfsvoering (totale baten - totale lasten)	341.766	-1.024.795	-857.540
8 Saldo rentebaten / - lasten	29.461	58.500	-296.004
9 Bijzondere baten / - lasten	0	0	0
EXPLOITATIERESULTAAT (7+8)	371.227	-966.295	-1.153.544

3. KASSTROOMOVERZICHT*(in duizenden euro's)*

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
1. Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat		
Exploitatiesaldo	371	-1.154
	<u>371</u>	<u>-1.154</u>
Bij:		
Mutatie voorzieningen	-262	324
Afschrijving (im)materiële vaste activa	230	297
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	<u>339</u>	<u>-533</u>
Mutatie vorderingen	16	-979
Mutatie voorraden	6	1
Mutatie langlopende schulden	-529	203
Mutatie kortlopende schulden	1.395	365
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	<u>1.227</u>	<u>-943</u>
2. Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Des-/investerings in (im)materiële vaste activa	-283	-95
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>-283</u>	<u>-95</u>
3. Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Des-/investerings in financiële vaste activa	0	2.500
Mutatie effecten	110	416
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>110</u>	<u>2.916</u>
Mutatie liquide middelen 1-/2 -/- 3	1.054	1.878
Liquide middelen einde boekjaar	4.428	3.374
Liquide middelen begin boekjaar	-/- 3.374	-/- 1.496
Mutatie liquide middelen	<u>1.054</u>	<u>1.878</u>

4. ALGEMENE TOELICHTING

Algemeen

De Stichting Koninklijk Concertgebouworkest (Concertgebouworkest) is gevestigd op de Gabriël Metsustraat 16 te Amsterdam.

Aard der activiteiten

Het heeft ten doel de bevordering van de Nederlandse muziekcultuur door het instandhouden van het Koninklijk Concertgebouworkest en het doen geven van muziekuitsvoeringen door dit orkest.

Stelselwijzigingen

In 2024 hebben zich geen stelselwijzigingen voorgedaan.

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen 2021-2024 en het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 201-2024 van de Gemeente Amsterdam. De volgende wet- en regelgeving en richtlijnen zijn (onder meer) van toepassing op de verantwoording: de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, met name RJ 640 (organisaties zonder winststreven, Wet Normering Topinkomens (WNT).

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend aangemerkt. Tevens worden rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen aangemerkt als verbonden partij. Verbonden partijen van het Concertgebouworkest zijn Stichting Foundation Concertgebouworkest (v/h Stichting RCO Foundation), Stichting Remplaçanten van het Koninklijk Concertgebouworkest en Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest. De resultaten van deze verbonden partijen zijn niet geconsolideerd in de jaarcijfers van het Concertgebouworkest.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de rechtspersoon zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de koers op de transactiedatum. Rentebaten en -lasten en inkomsten uit beleggingen zijn meegenomen in het exploitatieresultaat.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 boek 2 BW, de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving 640, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving, en het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2021-2024. Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van de waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld. De vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Vreemde valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's. Dit is zowel de functionele als de presentatievaluta.

Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode zijn in de jaarrekening verwerkt tegen de koers op transactiedatum.

Activa

Vaste activa

Im materiële vaste activa

De im materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen; dit is het geval als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs minus afschrijvingen. De afschrijvingen geschieden lineair over de geschatte economische levensduur van het actief. Tevens wordt rekening gehouden met eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen vorderingen omvatten verstrekte leningen. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde. Vervolgens worden deze leningen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de exploitatierekening.

Effecten

De effecten worden bij verkrijging verwerkt tegen reële waarde. Alle effecten worden opgenomen in een handelsportefeuille. Deze portefeuille wordt gewaardeerd tegen beurswaarde. Koersverschillen met betrekking tot de portefeuille en transactiekosten worden opgenomen in de exploitatierekening onder financiële baten en lasten.

Vlottende activa

Voorraad CD/DVD

De aanwezige voorraad wordt gewaardeerd tegen kostprijs. Deze prijs bestaat uit productiekosten (kosten van replicatie). De opbrengstwaarde van de voorraad wordt bepaald met inachtneming van incurante voorraden.

Vorderingen

Alle vorderingen worden opgenomen tegen reële waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen betreffen kasmiddelen en direct opeisbare saldi bij bankinstellingen. Beide worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de stichting is ingedeeld in reserves en fondsen.

Algemene reserve

Dit betreft het deel van het eigen vermogen waar geen specifieke besteding aan is gegeven door het bestuur of door derden.

Bestemmingsreserve

Dit betreft het deel van het eigen vermogen dat het bestuur heeft afgezonderd voor speciale doeleinden.

Bestemmingsfonds

Dit deel is het bedrag dat door derden aan een specifieke besteding is gegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Hierbij wordt rekening gehouden met de contante waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden hebben allemaal een resterende looptijd langer dan een jaar en worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden hebben allemaal een resterende looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

Grondslagen van de leasecontracten

Operationele leasing

Bij het Concertgebouworkest bestaan leasecontracten waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn niet bij het Concertgebouworkest ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het exploitatiesaldo wordt bepaald door het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd en de lasten worden verantwoord zodra deze voorzienbaar zijn. Baten die worden ontvangen in de vorm van zaken of diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, voor zover deze bepaalbaar is.

Baten waarvoor een bijzondere bestemming is aangewezen worden in de staat van baten en lasten verwerkt. Indien de baten in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede gelden opgenomen in de bestemmingsreserve, danwel het bestemmingsfonds. Een onttrekking aan bestemmingsreserve of bestemmingsfonds wordt als besteding (last) verwerkt in de staat van baten en lasten.

Baten

Opbrengsten en bijdragen

Opbrengsten en bijdragen worden verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben. De omzet is na aftrek van kortingen en na aftrek van af te dragen omzetbelasting.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en het Concertgebouworkest de condities voor ontvangst kan aantonen.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische kostenbasis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan de werknemers.

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds ABP. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, als verplichting op de balans opgenomen. Stichting Koninklijk Concertgebouworkest heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

Afschrijvingen

Over de aangekochte activa wordt vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte economische levensduur van het actief.

Rentebaten en inkomsten uit beleggingen

Dividendbetalingen worden verantwoord zodra het Concertgebouworkest de gelden ontvangt. Bij de verwerking van deze kosten wordt rekening gehouden met transactiekosten.

5. TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

Im materiële vaste activa

De post im materiële vaste activa betreft geactiveerde software (CRM pakket, website en planningstool) en wordt in 3 jaar afgeschreven.

Mutatieoverzicht im materiële vaste activa:

	Totaal
	€
Historische aanschafwaarden	849.857
Cumulatieve afschrijvingen	687.200
Stand per 31-12-2023	162.657
Mutaties verslagjaar:	
Investerings	245.383
Desinvesteringen	0
Afschrijving desinvesteringen	0
Afschrijvingen	111.289
Saldo mutaties 2024	134.094
Historische aanschafwaarden	1.095.240
Cumulatieve afschrijvingen	798.489
Stand per 31-12-2024	296.751
Afschrijvingpercentages	33,3 %

Materiële vaste activa

De aanwezige activa betreffen automatiseringsapparatuur en inventaris.

Mutatieoverzicht materiële vaste activa

	Automatiserin apparatuur	meubilair & ov. inventaris	Totaal
	€	€	€
Historische aanschafwaarden	805.247	633.120	1.438.367
Cumulatieve afschrijvingen	732.409	338.058	1.070.467
Stand per 31-12-2023	72.838	295.062	367.900
Mutaties verslagjaar:			
Investerings	40.012	0	40.012
Desinvesteringen	-138.992	0	-138.992
Afschrijving desinvesteringen	138.992	0	138.992
Afschrijvingen	69.623	49.246	118.869
Saldo mutaties 2024	-29.611	-49.246	-78.857
Historische aanschafwaarden	706.267	633.120	1.339.387
Cumulatieve afschrijvingen	663.040	387.304	1.050.344
Stand per 31-12-2024	43.227	245.816	289.043
Afschrijvingpercentages	%	33,3 %	10-20 %

Financiële vaste activa

	31-12-2024	31-12-2023
Lening uitgegeven gelden	2.500.000	2.500.000
Effecten	4.652.789	4.762.506
Voorschotten personeel	54.000	56.000
	7.206.789	7.318.506

Voorschotten personeel betreft een permanent voorschot aan musici en meereizende staf ter dekking van onkosten op tournees.

Lening uitgegeven gelden

De lening uitgegeven gelden betreft een 2,5% lening aan Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest.

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	2024	2023
	€	€
Stand per 1 januari	2.500.000	5.000.000
Uitgegeven gelden	0	0
Aflossing	0	-2.500.000
Bijgeschreven rente	0	0
Subtotaal	2.500.000	2.500.000
Kortlopend deel (zie vorderingen)	0	0
Stand per 31 december	2.500.000	2.500.000

De looptijd van de lening bedraagt 30 jaar jaar of eerder indien Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest RCO House overdraagt, bezwaart met beperkte rechten en/of aan derden anders dan het Concertgebouworkest verhuurt of in gebruik geeft.

Als zekerheid voor de terugbetaling van deze lening heeft de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest gezamenlijk met Stichting Foundation Concertgebouworkest een eerste recht van hypotheek op het pand van de Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest.

Indien de lening opeisbaar is geworden doch niet wordt afgelost, kan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest van de Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest verkoop van het gebouw eisen om met de verkoopopbrengst de lening en rente af te betalen. Het verschil tussen een lagere verkoopopbrengst en de vordering zal worden kwijtgescholden.

Effecten

De effecten zijn voor rekening en risico van het Concertgebouworkest in beheer gegeven aan Ruffer S.A. en staan ter vrije beschikking van het Concertgebouworkest. Het beleggingsbeleid van het Concertgebouworkest is primair gericht op beleggingen voor de lange termijn. Het beleggingsfonds waarin belegd wordt houdt als beleggingsdoel het midden tussen vermogensbehoud en vermogensgroei. Het streefrendement is een totaalrendement van c. 2%.

Het beleggingsfonds belegt in conventionele beleggingen zoals aandelen en obligaties, maar ook onconventionele beleggingen zoals valutatermijncontracten zijn mogelijk.

De bankkosten zijn opgenomen in de exploitatierekening onder financiële baten en lasten.

	2024	2023
	€	€
Stand per 1 januari	4.762.506	5.178.875
Stortingen / (onttrekkingen)	0	0
Koers- en valutaresultaat	-109.717	-416.369
Stand per 31 december	4.652.789	4.762.506

Vlottende activa**Voorraad DVD / CD**

De voorraad van de uitgebrachte CD/DVD's is gewaardeerd tegen kostprijs (replicatiekosten).

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
aanwezige voorraad per ultimo boekjaar	127.282	133.235
hiervan incourant	0	0
Stand per 31 december	127.282	133.235

Vorderingen

	31-12-2024	31-12-2023
Debiteuren	1.093.844	1.854.571
Verbonden partijen	1.074.911	320.088
Belastingen en premies sociale verzekeringen	99.825	109.780
Overige vorderingen	363.839	501.508
Overlopende activa	784.015	646.272
	3.416.433	3.432.219

Verbonden partijen

Dit bedrag betreft de te verrekenen rekening-courantsaldi met Stichting Foundation Concertgebouwkest.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Deze post betreft met name de te vorderen omzetbelasting over 2024.

De vorderingen m.b.t. november en december zijn begin 2025 ontvangen.

Overige vorderingen

Dit betreft:	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
vooruitbetaalde bedragen tournees 2025 en nog te ontvangen over 2024	143.304	153.685
nog te ontvangen afrekeningen van concerten en mediaproducties	56.998	89.786
renteloze voorschotten personeel o.a. voor aankoop muziekinstrumenten	107.050	93.107
diverse vorderingen	56.486	164.930
	363.839	501.508

De renteloze voorschotten bestaan uit leningen ter financiering van de aankoop van een te bespelen instrument en voorschotten bij indiensttreding.

Aflossingen op de leningen geschieden overeenkomstig de bepalingen in de individuele contracten.

Per 31 december 2024 staan er negen contracten uit. De looptijd is gemiddeld 3,3 jaar en varieert tussen 1 maand en 7 jaar.

Overlopende activa

Overlopende activa van €802.368 betreffen vooruitbetaalde kosten, die voornamelijk betrekking hebben op het optierecht voor het Concertgebouw t/m seizoenen 25-26 (€191.000), voor het Annual Gala 2025 (€146.000), softwarelicenties (€101.0000), aan orkestleden betaalde mediavergoeding (€76.000) en in opdracht gegeven maar nog niet geleverde compositiewerken (€59.000) en verzekeringspremies (€53.000).

Liquide middelen

De totale waarde van de liquide middelen op 31 december 2024 bedraagt € 4.427.978.
Alle tegoeden zijn direct opeisbaar.

Eigen vermogen

Stichtingskapitaal

Het verloop van deze post is als volgt:

	2024	2023
	€	€
Stand 1 januari	18	18
Toevoeging / Onttrekking bestemming resultaat	0	0
Stand 31 december	18	18

Algemene reserve

Het verloop van deze post is als volgt:

	2024	2023
	€	€
Stand 1 januari	7.903.902	9.057.445
Vrijval bestemmingsreserve	2.222.243	0
Toevoeging / Onttrekking bestemming resultaat	371.227	-1.153.543
Stand 31 december	10.497.372	7.903.902

In samenspraak met het bestuur van de Foundation is besloten te alle tijden een gezamenlijk buffervermogen van €17 miljoen aan te houden dat vooralsnog 50%/50% wordt verdeeld. Op 31 december 2024 voldoet het Concertgebouworkest aan dit interne vermogensbeleid.

Bestemmingsreserve

Deze bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van het risico dat het Koninklijk Concertgebouworkest als zogenaamde B3-instelling draagt, ter zake van werkloosheidsuitkeringen.

Werkloosheidsregeling

De Stichting draagt, krachtens haar zogenaamde B3-status, zelf het risico van zowel de wettelijke als de bovenwettelijke werkloosheidsuitkeringen en eventuele ontslagvergoedingen.
Deze bestemmingsreserve is in het verleden gevormd voor dit specifieke risico. Hierbij heeft als basis gediend het destijds ingeschatte risico voor deze regeling in geval van opheffing van het orkest.
In 2024 heeft het bestuur besloten deze reserve te laten vrijvallen.

Het verloop van deze post is als volgt:

	2024	2023
	€	€
Stand 1 januari	2.222.243	2.222.243
Onttrekking / Dotatie lopend boekjaar	-2.222.243	0
Stand 31 december	0	2.222.243

Voorzieningen

Dit betreft:

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Jubileumuitkeringen	451.471	455.873
Langdurig zieken en afvloeiingsregelingen	0	257.545
	451.471	713.418

Jubileumuitkeringen

De voorziening jubileumuitkeringen geeft de waarde weer van de toekomstige verwachte jubileumaanspraken.

De verplichting is contant gemaakt tegen 3,5% (2023: 2,8%), een blijfkans van 95% en een pensioenleeftijd van 67 jaar.

	2024	2023
	€	€
Stand 1 januari	455.873	389.616
Onttrekking lopend boekjaar	-32.439	-23.951
Dotatie per ultimo	64.127	90.208
Vrijval	-1.736	0
Oprenten en verandering disconteringsvoet	-34.354	0
Contante waarde per einde boekjaar	451.471	455.873

Langdurig zieken en afvloeiingsregelingen

In 2023 is een voorziening getroffen voor langdurig zieken en afvloeiingsregelingen ter dekking van de op de balansdatum bestaande verplichting inzake loondoorbetaling. De voorziening is nominaal gewaardeerd.

	2024	2023
	€	€
Stand 1 januari	257.545	0
Onttrekking lopend boekjaar	-171.661	0
Dotatie per ultimo	0	257.545
Vrijval	-13.148	0
Herrubricering naar schulden	-72.736	0
Contante waarde per einde boekjaar	0	257.545

Langlopende schuldenRegeling additionele inkomsten

Dit betreft het langlopende deel van de regeling additionele inkomsten.
naar de toelichting onder de kortlopende schulden.

RVU en ziekte

Bij de tijdelijke Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) mogen werknemers die in dienst zijn en vóór 1 januari 2029 de AOW-datum bereiken maximaal 3 jaar eerder met pensioen, waarbij dan een brutobedrag wordt uitgekeerd in ofwel maandelijks termijnen ofwel ineens. In 2024 bedroeg het jaarbedrag €26.184, hetgeen voor 2025 is opgehoogd naar €27.276. In 2024 waren er 3 (oud-)werknemers die aan de regeling (gaan) deelnemen. Een deel van de verplichting ziet op een periode langer dan een jaar.

	2024	2023
	€	€
Schulden RVU-regeling (langlopend)	140.926	0
Stand 31 december	140.926	0

Het kortlopende deel van deze schuld is gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Dit betreft:	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Crediteuren	700.454	848.561
Verbonden partijen	421.840	133.036
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.298.584	634.303
Regeling additionele inkomsten	0	334.872
Overige schulden	2.022.931	1.247.823
Overlopende passiva	230.680	80.743
	4.674.490	3.279.338

Crediteuren

De post crediteuren bevat een schuld aan personeelsleden ter grootte van €35.762. Dit bedrag heeft betrekking op kostendeclaraties.

Verbonden partijen

Dit bedrag betreft te verrekenen rekening-courantsaldi met de Stichting Remplaçanten van het Koninklijk Concertgebouworkest, Stichting Foundation Concertgebouworkest en Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

Deze post betreft de loonheffing over december 2024. Dit bedrag is voldaan in januari 2025.

Regeling additionele inkomsten (voorheen: Nog te betalen overwerkvergoedingen)

Jaarlijks wordt 60% van het voordelige saldo uit concerten in het buitenland toegevoegd aan de post nog te betalen overwerkvergoedingen. Jaarlijks wordt in de vorm van een éénmalige uitkering op basis van het aantal per orkestlid verrichte diensten een betaling gedaan ter compensatie van overschrijdingen van het overeengekomen aantal orkestdiensten en overige afwijkingen ten opzichte van de werkafspraken met de musici, voorzover hiervoor gelden beschikbaar zijn uit het voordelige saldo uit tourneeconcerten. Jaarlijks is 1/3 van het saldo beschikbaar voor uitkering.

Musici en directie zijn in 2024 overeengekomen om deze regeling na een laatste toevoeging van €200.000 uit de tourneebaten voor het boekjaar 2024 per 1 jan. 2025 te beëindigen en het gehele saldo uit te keren.

Het verloop van deze post is als volgt:

	2024	2023
	€	€
Stand 1 januari	1.004.617	699.513
Dotatie	200.051	538.384
Onttrekking	-1.204.668	-233.280
Stand 31 december	0	1.004.617

Verdeling balans naar kortlopende- en langlopende schulden:		
Hiervan heeft 1/3 gedeelte betrekking op een periode korter dan 1 jaar	0	334.872
Het resterende 2/3 gedeelte betreft een periode langer dan 1 jaar	0	669.745
	0	1.004.617

Overige schulden

Het betreft hier:	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
nog te betalen (netto) salarissen / honoraria	567.228	48.563
nog te betalen vakantietoeslag	323.583	312.920
nog te betalen vakantiedagen	60.794	83.094
diverse nog te betalen posten	1.071.326	803.246
	2.022.931	1.247.823

De diverse nog te betalen posten hebben met name betrekking op kosten van de laatste productieweken van 2024, waarvoor het Concertgebouworkest pas begin 2025 de inkoopfacturen heeft ontvangen, reserveringen voor langdurig zieken en afvloeiingskosten en het kortlopende deel van de schulden voor vervroegd uittreden (RVU-regeling).

Overlopende passiva

Dit betreft met name een vooruitontvangen bijdragen in de kosten voor de Music Came die wordt ontwikkeld (€147.000) en voor compositiewerken (€80.000).

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Subsidiëring

Door het ministerie van OCW is middels een brief d.d. 17 sept. 2024 voor de periode 2025 tot en met 2028 een totaalsubsidie van € 9.720.466 per jaar (loonpeildatum 2024) beschikbaar gesteld. Eveneens is door de gemeente Amsterdam bij brief van 16 dec. 2024 subsidie toegezegd voor de periode van 2025 tot en met 2028 met een bedrag van € 7.507.234 per jaar voor 2025 en 2026 en € 7.328.585 per jaar voor 2027 en 2028 (prijsspeel 2025). Naast de verplichtingen die zijn opgenomen in de Regeling op het specifiek cultuurbeleid, is aan deze subsidies nog een aantal specifieke verplichtingen verbonden, de zogenaamde prestatie-eisen. De jaarlijkse subsidie van OCW wordt definitief vastgesteld aan het einde van de kunstenplanperiode. De Gemeente Amsterdam stelde op 6 april 2025 de subsidie over 2023 vast.

Verplichtingen uit hoofde van operationele leasecontracten

Een operationeel leasecontract voor zes kopiëerapparaten loopt tot medio juni 2029.

Ultimo 2024 zijn deze verplichtingen als volgt te specificeren:

Te betalen	Kopieerapparaten
Binnen één jaar	€ 37.440
Tussen één en vijf jaar	129.480
Meer dan vijf jaar	0

Gedurende het verslagjaar zijn in de winst-en-verliesrekening verwerkt:

	Kopieerapparaten
Lease-betalingen	€ 40.100

Overige rechten en financiële verplichtingen

De Stichting heeft tot en met het seizoen 2028/2029 een optierecht op de huur van de grote zaal van het Concertgebouw. De laatst betaalde vergoeding, voor seizoen 25/26 bedraagt € 117.000. De vergoeding wordt ieder jaar herzien op basis van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie.

Ingaande 1 januari 2020 is een huurcontract aangegaan met Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest voor een termijn van 5 jaar met verlenging van telkens 4 jaar. De huurprijs wordt vanaf 2020 jaarlijks herzien op basis van het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie. Voor 2025 bedraagt de huurprijs incl. servicekosten en aanvullende kosten naar verwachting €406.000 (2024: €468.000).

Voorts heeft de Stichting de gebruikelijke engagements met dirigenten en solisten voor volgende jaren.

Boekenonderzoek

In juni 2023 is door de Belastingdienst een boekenonderzoek ingesteld naar de omzetbelasting over de het boekjaar 2021. Dit onderzoek is het gevolg van een steekproef en kent geen aanleiding of oorzaak. Ten tijde van het opmaken en vaststellen van de jaarrekening 2024 is dit onderzoek nog gaande. Er zijn ondertussen enkele besprekingen geweest met de Belastingdienst. Mogelijk leidt het onderzoek tot een financiële correctie op de jaren 2020-2024. Naar verwachting zijn deze correcties in omvang beperkt.

6. TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING

Algemeen

In het verslagjaar is een voordelig saldo gerealiseerd ten bedrage van € 371.227

De totale baten en lasten bedragen € 33.590.191 respectievelijk € 32.218.965. In onderstaand overzicht is een specificatie weergegeven van het gerealiseerde en begrote exploitatiesaldo.

	realisatie 2024 €	begroting 2024 €	realisatie-/- begroting €	realisatie 2023 €
Concerten in Nederland	7.713.672	7.686.842	26.830	7.490.459
Uitkoopconcerten in Nederland	381.677	312.790	68.887	110.363
Concerten buitenland	3.034.549	2.773.630	260.919	4.019.874
Sponsorbijdragen	0	0	0	0
Overige opbrengsten (mecenaat, media)	5.550.449	5.002.881	547.568	5.851.989
Totaal eigen inkomsten concerten	16.680.347	15.776.143	904.204	17.472.684
Financiële baten	143.169	62.500	80.669	123.128
Totaal eigen inkomsten	16.823.516	15.838.643	984.873	17.595.813
Subsidies	16.766.675	16.653.737	112.938	15.928.864
Som der baten	33.590.191	32.492.380	1.097.811	33.524.677
Beheerslasten	6.455.514	7.344.912	-889.397	7.688.548
Activiteitenlasten	26.649.742	26.109.764	539.978	26.570.539
Financiële lasten	113.708	4.000	109.708	419.132
Som der lasten	33.218.965	33.458.675	-239.711	34.678.220
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	371.227	-966.295	1.337.521	-1.153.543
Buitengewone lasten	0	0	0	0
Exploitatieresultaat	371.227	-966.295	1.337.521	-1.153.543

Van de exploitatielasten wordt 50,6% (begroot 47,3%) gedekt door eigen inkomsten.

De ratio eigen inkomsten (incl. financiële baten) / subsidie bedraagt: 100,3%.

De overige inkomsten bevatten mecenaat en sponsoring, welke inkomsten via Foundation Concertgebouworkest ontvangen worden. De uitsplitsing van deze bedragen staan vermeld in de jaarrekening van Foundation Concertgebouworkest.

Baten

Algemeen

De opbrengsten bestaan uit entreegelden en uitkoopsommen voor gegeven concerten, aan derden in rekening gebrachte bedragen voor medewerking aan radio-, TV- en CD-opnamen (netto), ontvangen sponsorbijdragen, opbrengsten buitenlandse reizen, alsmede alle overige baten.

Opbrengsten concerten en buitenlandse tournees

Opbrengst concerten

De opbrengst van de concerten is € 7.713.672. Dit is € 26.830 meer dan was begroot.

Het aantal bezoekers per concert in de standplaats (1.709) was in 2024 ruim 5% hoger dan vorig jaar (2023: 1.621).

De gemiddelde opbrengst per concert in de standplaats nam daarom toe van € 90.998 in 2023 naar € 103.508 in 2024.

Het aantal concerten is ten opzichte van het vorig boekjaar binnen en buiten de standplaats met 6 gedaald resp. met 1 toegenomen. Het aantal specifieke concerten (inclusief gratis toegankelijke lunchconcerten) bleef gelijk.

Het Concertgebouworkest begeleidde in 2024 twee opera producties van resp. 4 en 8 voorstellingen (2023: 1 productie, 8 voorstellingen).

Een gedetailleerde analyse van de verschillen tussen de begrote en werkelijke opbrengst concerten is opgenomen op pagina 63.

Concerten in het buitenland

Het aantal tourneeconcerten in 2024 bedroeg 20 (2023: 30).

De gemiddelde opbrengst per tourneeconcert, exclusief tourneesponsoring, bedroeg € 151.727 (2023: 138.616).

Overige inkomsten

De overige opbrengsten bestaan uit radio- en TV-bijdragen, opbrengsten uit RCO live, bijdragen van de Stichting Foundation Concertgebouworkest en diverse opbrengsten.

Radio- en TV bijdragen, RCO live en overige opbrengsten.

De opbrengst van de radio- en tv-bijdragen luidt als volgt:

	realisatie	begroting	realisatie
	2024	2024	2023
	€	€	€
<u>Radiobijdragen</u>			
Baten	126.424	100.000	122.746
<u>TV-bijdragen</u>			
Baten	267.245	194.500	297.363
<u>RCO-live / CD-opnamen</u>			
Omzet RCO-live	213.933	100.000	189.999
RCO-Universe	14.680	7.200	6.907
Totaal Radio- en TV-bijdragen	622.282	401.700	617.015
<u>Overige opbrengsten</u>			
Bijdrage Foundation Concertgebouworkest, diverse projecten	4.542.671	4.513.181	5.004.285
Diversen	385.496	88.000	230.688
	5.550.449	5.002.881	5.851.989

De specifieke kosten (dirigenten en solisten) voor radio en tv worden verantwoord in de activiteitenlasten onder de rubrieken 8.1 Artistieke Leiding (dirigenten) en 8.2 Uitvoerend Personeel (orkest).

De productiekosten RCO-live worden verantwoord in de activiteitenlasten, rubriek 9.3 Specifieke Publiciteit.

Diversen omvat opbrengsten uit kamermuziekoptredens en in 2024 werd een bijdrage van een vermogensfonds ontvangen voor de ontwikkeling van een Music Game.

BijdragenSubsidiering

De Stichting wordt gesubsidieerd door de Gemeente Amsterdam en het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen (OCW). Door het Ministerie en de gemeente worden voor de periode van vier jaren (2021 t/m 2024) subsidies beschikbaar gesteld.

Het begeleiden van opera-uitvoeringen geschiedt op aanwijzing van het Ministerie om niet.

	realisatie <u>2024</u>	begroting <u>2024</u>	verschil
	€	€	€
Subsidie Ministerie van OCW	9.174.467	9.077.927	96.540
Subsidie Gemeente Amsterdam	7.584.493	7.575.810	8.683
Incidentele publieke subsidies	7.715	0	7.715
	<u>16.766.675</u>	<u>16.653.737</u>	<u>112.938</u> <i>per saldo voordelig</i>

De begroting 2024 is gebaseerd op het loonpeil per 31 december 2023 inclusief een voorlopig accres 2024. De werkelijk ontvangen subsidie van OCW was € 96.540 hoger.

Lasten

De lasten worden onderverdeeld in beheerslasten en activiteitenlasten. Deze zijn vervolgens verdeeld in personeelslasten en materiële lasten.

BeheerslastenPersoneelslasten

	realisatie <u>2024</u>	begroting <u>2024</u>	verschil
	€	€	€
personele lasten	3.691.273	4.048.640	-357.367
overige personeelskosten	159.403	186.150	-26.747
	<u>3.850.676</u>	<u>4.234.790</u>	<u>-384.114</u> <i>per saldo voordelig</i>

De kosten voor vast personeel zijn begroot op basis van het loonniveau per ultimo 2023 plus indexatie. Deze lasten waren per saldo lager dan de begroting vanwege enkele vacatures, onbetaald (ouderschaps-)verlof, minder inzet tijdelijke krachten en lagere dan begrote pensioenpremies (o.a. door indexatie salarissen na peildatum).

Bezoldiging van bestuurders is bij het Concertgebouworkest niet van toepassing. De bestuurders ontvangen geen vergoeding.

Materiële lasten

De lagere/hogere uitgaven betreffen:

	realisatie <u>2024</u>	begroting <u>2024</u>	verschil
	€	€	€
huisvesting	639.716	652.547	-12.831
kantoorkosten	892.063	986.405	-94.342
publiciteitskosten	883.024	1.163.170	-280.146
afschrijvingskosten	190.035	308.000	-117.965
	<u>2.604.839</u>	<u>3.110.122</u>	<u>-505.283</u> <i>per saldo voordelig</i>

De kantoorkosten waren lager dan begroot door latere implementatie van nieuwe planningsoftware.
 De publiciteitskosten waren lager dan begroot vanwege uitstel van een grote merkcampagne.
 De afschrijvingen zijn onder te verdelen in drie soorten: immateriële activa, inventaris en automatisering.
 Vanwege het volledig afgeschreven raken van bepaalde activa zijn de afschrijvingen lager uitgevallen dan begroot.

Activiteitenlasten

Personeelslasten

De lagere/hogere uitgaven betreffen:

	realisatie	begroting	verschil
	2024	2024	
	€	€	€
artistieke leiding	1.370.516	1.322.375	48.141
uitvoerend personeel: orkest en solisten	14.545.960	14.516.530	29.430
personeel voorbereiding	945.860	1.033.078	-87.219
ondersteunend personeel	498.360	436.419	61.941
overige personeelskosten	939.116	733.765	205.351
	<u>18.299.812</u>	<u>18.042.167</u>	<u>257.645</u> <i>per saldo nadelig</i>

Net als bij de beheerslasten geldt dat de kosten voor vast personeel zijn begroot op basis van het loonniveau per ultimo 2023, verhoogd met een indexatie.
 De kosten van artistieke leiding zijn beïnvloed door vervangingen. Tevens is in 2024 als onderdeel van het talentontwikkelingsprogramma voor twee seizoenen een assistent dirigent aangesteld.
 Voor uitvoerend personeel werd meer uitgegeven, o.m. vanwege inhuur wegens de vacature van concertmeester. De pensioenlasten waren daarentegen lager (zie beheerslasten).
 De onder voorbereiding begrote kosten voor compositieopdrachten realiseerden lager.
 De kosten voor ondersteunend personeel waren hoger dan begroot vanwege uitbreiding in fte bij de orkestinspectie.
 Overigen personeelskosten omvatten de kosten van de RVU-regeling en een reservering voor langdurige ziekte.

Materiële lasten

De lagere/hogere uitgaven betreffen:

	realisatie	begroting	verschil
	2024	2024	
	€	€	€
materieel voorbereiding	659.174	656.620	2.554
materieel uitvoering	3.704.416	3.760.846	-56.430
specifieke publiciteitskosten	1.155.335	876.500	278.835
concerten buitenland	2.831.006	2.773.630	57.376
	<u>8.349.930</u>	<u>8.067.596</u>	<u>282.334</u> <i>per saldo nadelig</i>

Met name voor de kinder- en schoolconcerten realiseerden de materiële uitvoeringskosten lager dan begroot.
 De overschrijding op specifieke publiciteitskosten komt met name door ontwikkelingskosten van de Music Game, waarvoor van een vermogensfonds een dekkende bijdrage ontvangen is. Daarnaast waren vanwege hogere media baten de bijbehorende distributiekosten hoger.

De specificatie van baten en lasten van concerten in het buitenland is als volgt:

	realisatie	begroting	verschil
	<u>2024</u>	<u>2024</u>	
	€	€	€
Baten	3.034.549	2.773.630	260.919
Lasten	2.630.955	2.773.630	-142.675
	<u>403.594</u>	<u>0</u>	<u>-403.594</u>
Compensatie overschrijding werkafspraken	200.051	0	200.051
	<u>203.544</u>	<u>0</u>	<u>203.544</u> <i>per saldo voordelig</i>

Een gedetailleerde analyse van de verschillen tussen de begrote en werkelijke activiteitenlasten is opgenomen op pagina 65.

Financiële baten en lasten

Financiële baten en lasten omvatten rente-opbrengsten van leningen uitgegeven gelden en van de liquiditeiten, resultaten van de beleggingen alsmede bankkosten.

	realisatie	begroting	verschil
	<u>2024</u>	<u>2024</u>	
Koersresultaat effecten	-109.717	0	-109.717
Rente	143.169	62.500	80.669
Bankkosten	-3.992	-4.000	8
	<u>29.461</u>	<u>58.500</u>	<u>-29.039</u> <i>per saldo nadelig</i>

De effectenportefeuille rendeerde ook slecht in 2024 (2023: -/- € 416.369). Enkele defensieve beleggingen waren verlieslatend omdat de markt sterker en minder volatiel was dan verwacht. Er wordt geen koersresultaat begroot. Naast rente op de lening u/g aan St. Beheer Vastgoed werd rente ontvangen op spaargelden. De wijziging van de disconteringsvoet van de jubileumvoorziening resulteerde in 2024 in een bate.

Personele bezetting/Personeelskosten

De lonen, salarissen en sociale lasten worden op de grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de exploitatierekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Het gemiddeld aantal Fte's in 2024 bedroeg 205,1 (2023: 193,5). Hiervan was gemiddeld 182,4 (2023: 176,6)

Fte vast personeel en 22,7 (2023: 16,9) Fte tijdelijk personeel.

Er waren geen werknemers werkzaam in het buitenland (2023: geen).

Vast personeel totaal	realisatie	begroting	realisatie
	<u>2024</u>	<u>2024</u>	<u>2023</u>
	€	€	€
Lonen en salarissen	15.046.101	13.781.018	13.818.264
Sociale lasten	1.819.669	1.821.520	1.661.774
Pensioenlasten	1.897.798	2.151.162	2.005.302
	<u>18.763.568</u>	<u>17.753.700</u>	<u>17.485.340</u>

WNT-verantwoording 2024 Concertgebouworkest

De WNT is van toepassing op het Concertgebouworkest.
Het voor het Concertgebouworkest toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maart
functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2024		
bedragen x € 1	D. Winterling	D.W. Bazen
Functiegegevens	Algemeen directeur	Directeur bedrijfsvoering
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	186.857	172.113
Beloningen betaalbaar op termijn	23.674	23.538
Subtotaal	210.531	195.651
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000	233.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag		
	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	210.531	195.651
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2023		
bedragen x € 1	D. Winterling	U.M. Niehoff D.W. Bazen
Functiegegevens	Algemeen directeur	Artistiek directeur Directeur bedrijfsvoering
Aanvang en einde functievervulling in 2023	1/1 - 31/12	1/1 - 31/7 1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1 1
Dienstbetrekking?	ja	ja ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	166.811	94.761 147.037
Beloningen betaalbaar op termijn	22.767	13.281 22.685
Subtotaal	189.578	108.042 169.722
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	130.083 223.000
Bezoldiging	189.578	108.042 169.722

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder.

Gegevens 2024	
Naam topfunctionaris	Functie
Dorothee van Vredenburg	bestuurslid (voorzitter)
Frits Campagne	bestuurslid (penningmeester)
Ewoud Goudswaard	bestuurslid (penningmeester)
Martijn Snoep	bestuurslid
Caroline Gehrels	bestuurslid
Duncan Stutterheim	bestuurslid
Tuncer Tuzgöl	bestuurslid
Alexandra Jankovich de Jeszenice	bestuurslid
Jörgen van Rijen	bestuurslid
Davide Lattuada	bestuurslid
Annabelle Birnie	bestuurslid
Benedikt Enzler	bestuurslid
Kees Peijster	bestuurslid
Coraline Groen	bestuurslid

PRESTATIES JEGENS EN DOOR VERBONDEN PARTIJEN

a. Stichting Foundation Concertgebouworkest

Aard der activiteiten

De Stichting stelt zich ten doel steun te verlenen aan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest en /of aan de leden van dit orkest.

Prestaties door Foundation Concertgebouworkest

- het tegen vergoeding ter beschikking stellen van haar instrumenten aan de leden van het Koninklijk Concertgebouworkest

Prestaties jegens Foundation Concertgebouworkest

- administratieve dienstverlening (om niet)
- het verzekeren van de ter beschikking gestelde instrumenten
- het tegen vergoeding ter beschikking stellen van personeel

b. Stichting Remplaçanten van het Koninklijk Concertgebouworkest

Aard der activiteiten

De stichting heeft ten doel het beschikbaar stellen van musici, die op basis van kortdurende contracten bij uitval door ziekte of anderszins vaste musici vervangen. Voor hen geldt een eigen CAO.

Prestaties door de Stichting Remplaçanten

- Het verrichten van alle administratieve handelingen, met name ten behoeve van de salarisadministratie.

Prestaties jegens de Stichting Remplaçanten

- administratieve dienstverlening (om niet)

c. Vereniging "Het Concertgebouworkest"

Aard der activiteiten

De vereniging stelt zich ten doel de belangenbehartiging van haar leden, die allen werknemer zijn van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest.

Prestaties door de Vereniging

Ten minste twee bestuursleden van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest worden benoemd uit een door de Vereniging op te maken bindende opdracht. Het maximum bedraagt een/derde van het totale aantal bestuursleden.

Prestaties jegens de Vereniging

Het Concertgebouworkest verdubbelt de bijdrage van de werknemers aan de Vereniging.

d. Stichting Beheer Vastgoed Koninklijk Concertgebouworkest

Aard der activiteiten

De stichting heeft ten doel het houden, beheren en exploiteren van registergoederen ten behoeve van het Koninklijk Concertgebouworkest.

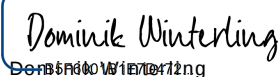
Prestaties door de Stichting Beheer Vastgoed

- Het vanaf eind 2018 beschikbaar stellen van kantoorruimtes voor de staf en van oefenruimtes en een ensemblezaal voor musici van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Prestaties jegens de Stichting Beheer Vastgoed

- administratieve dienstverlening (om niet)
- het verstrekken van een lening, zie financiële vaste activa

DocuSigned by:

Dominik Winterling

Algemeen directeur

Amsterdam, 2 mei 2025

David Bazen

Directeur bedrijfsvoering

DocuSigned by:

Ewoud Goudswaard

Penningmeester

Dorothee van Vredenburg

Voorzitter

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Koninklijk Concertgebouworkest.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Koninklijk Concertgebouworkest te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Koninklijk Concertgebouworkest op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2021-2024 en met het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024, het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur en de bepalingen van en krachtens de WNT.
- is de subsidie besteed voor het doel en de activiteiten waarvoor de subsidie is verleend.

Wamberg Offices
Wamberg 37
1083 CW Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de exploitatierekening over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024, het Controleprotocol Subsidies gemeenste Amsterdam 2015, het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur en de Regeling Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Koninklijk Concertgebouworkest zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2021-2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024 het Controleprotocol Subsidies gemeente Amsterdam 2015 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2021-2024 en het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2021-2024, het Handboek verantwoording subsidies Kunstenplan 2021-2024 Amsterdamse Basisinfrastructuur en de bepaling van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en in de relevante wet- en regelgeving zoals uitgewerkt in paragraaf 2.3 van het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2021-2024, het Controleprotocol subsidies gemeente Amsterdam 2015, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- et vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 2 mei 2025

Dubois & Co. Registeraccountants

A.P. Buteijn RA

A.A. Hammega RA

OVERIGE GEGEVENS

2. BESTEMMING RESULTAAT

Het exploitatieresultaat 2024 bedraagt € 371.227. Dit wordt als volgt ten gunste gebracht:

dotatie/vrijval bestemmingsfondsen	0
naar algemene reserve	371.227
totaal	371.227